

televizijski

CELJE, 16. decembra 1960
 Leto X., številka 50
 GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
 DELOVNEGA LJUDSTVA
 OKRAJA CELJE
 LIST IZDAJA IN TISKA
 CASOPISNO PODJETJE
 »CELJSKI TISK«
 DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR
 UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
 ODGOVORNI UREDNIK
 TONE MASLO

Z LETNE KONFERENCE MLADINE CELJSKE OBČINE

Mladina v krepitvi komunalne skupnosti

V nedeljo dopoldne je bila v veliki dvorani Narodnega doma redna letna konferenca mladine celjske občine, ki se je poleg predstavnikov družbenih in političnih organizacij ter komune udeležil tudi član CK LMS Blaž Vrečko. Konferenci so prisostvovali še predstavniki občinskih komitejev Ljudske mladine celjskega okraja, Zrenjanina, Kranja in Ljubljane.

Mladina celjske občine je v preteklem delovnem razdobju dosegla predno lepe uspehe. Številne oblike dejno-vzgojnega dela, uveljavljanje organizacije Ljudske mladine pri izvajanju šolske reforme, kmetijske politike na vasi, uspele delovne akcije in še številne druge oblike govorijo, da je mladina precej napredovala pri krepitvi celjske komunalne skupnosti. Kljub velikim uspehom mladinskih političnih šol, marksističnih krožkov, tribune mladih in podobno, pa je bilo delo na terenu še precej nesistematično in sezonsko, programi organizacij Socialistične zveze, Zveze komunistov in Ljudske mladine pa nepovezani. Ker pa mladi ljudje na terenu želijo predvsem konkretnega dela, je treba programe teh organizacij vskladiti, mladim pa dati možnost, da se seznanijo s problemi svojega območja. S to željo bodo v prihodnjem delovnem razdobju začeli v stanovanjskih skupnostih delovati klubi mladih volivcev.

V razpravi, ki se je razvila po referatu, so mladi ljudje našli vrsto problemov, ki jih srečujejo pri svojem delu. Spregovorili so o materialnih pogojih aktivov Ljudske mladine, o delovnih akcijah, družbeno neprilagodljivi mladini, domskih skupnostih itd. V celjski občini je zdaj sedemdeset aktivov Ljudske mladine, ki se borijo s finančnimi težavami. Več kot polovica jih je brez sredstev in prostorov, kjer bi se lahko zbirali, zato niti ni čudno, če preživijo ves svoj prosti čas na cestah ali se vdajo popivanju. Poleg tega v podjetjih ne upoštevajo tistega dela mladinskih aktivistov, ki ga

opravila za 12 milijonov dinarjev del pri urejevanju naselij, obrežja Savinje, Golovca itd. Pri akcijah je sodelovalo nad tri tisoč mladih ljudi. Ta izredno lep uspeh pa nekoliko zatemni podatek o letošnjih graditeljih avtoceste »Bratstva in enotnosti«, kjer je sodelovalo le tri sto mladincev in mladink. Mladi Celjani so s svojo brigado sodelovali tudi pri gradnji športnih objektov v Kranju in na konferenci je predstavnik občinskega komiteja Ljudske mladine iz Kranja mladim graditeljem sporočil pozdrave krajskih tovarštev.

Konferenci je pozdravil tudi predstavnik občinskega komiteja iz Zrenjanina. Povedal je, da si mladina Zrenjanina želi sodelovati s celjskimi vrstniki ne samo pri športnih igrah »Bratstva in enotnosti«, ki bi jih naj v prihodnje razširili še na ostale republike, temveč želi izme-

V referatu predsednika občinskega komiteja Ljudske mladine Celje Zvoneta Dragana so se mladinci seznanili z načrti mladih ljudi v perspektivnem planu celjske občine. Tovariš Zvone Dragan je poudaril, da se bodo mladi ljudje lahko vključili v realizacijo posameznih programskih nalog, le če bodo perspektivni plan dobro razumeli. Ko je govoril o standardu prebivalcev, je dejal, da se v občini ni izpolnilo priporočilo Zveze ljudske skupščine in Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije o gradnji samskih stanovanj. Problem stanovanj za samce so z redkimi izjemami v vseh gospodarskih organizacijah zanemarili. Priporočil je, da bi ga v naslednjih letih postavili na prvo mesto.

Letna konferenca mladine celjske občine je bila navdse plodna. Razprava, poročila in referat so bili tako vsestranski, zajeli toliko problemov in nakazali toliko njihovih rešitev, da je program dela, ki so ga sprejeli, izredno obširen. Iskreno zadovoljstvo nad delom organizacije v preteklem razdobju pa so izrazili tudi gostje — Franc Rupret, Tone Skok, Drago Spendl, Franček Knafelc, major France Fajdiga in drugi — ki so na konferenci spregovorili.

Posnetek s seje odbora za kulturno prosvetno dejavnost v celjski garniziji JLA

OB DNEVU JLA

Na dan 22. decembra bo poteklo 19 let, odkar je bila po odloku vrhovnega komandanta NOV in POJ tovariša Tita v majhnem bosenskem mestecu Rudo ustanovljena prva regularna enota JLA - prva proletarska brigada. Čeprav ne moremo trditi, da je bila na ta dan ustanovljena JLA, ker se naše partizanske enote - grupe in odredi - že veliko prej vodile uspešne borbe po vsej Jugoslaviji, vseeno predstavlja ta dan zelo važen in celo odločilen dogodek za nadaljnji razvoj JLA. Njen razvoj, njene zmage in njena moč in sposobnost se je kalila v štiriletni borbi s številčno močnejšim in dobro oboroženim sovražnikom. JLA je iz te težke toda slavne borbe izšla kot zmagovalca, obogatena z velikimi vojnimi izkušnjami, s komandnim kadrom, ki se je šolal in kalil v surovi borbi, moralno politično enotna in predana svojemu ljudstvu, Zvezi komunistov in svojemu vrhovnemu komandantu.

V preteklih devetnajstih letih je naša ljudska armada dosegla uspehe, ki jo uvrščajo med najbolj sposobne armade v Evropi. Naj poudarimo predvsem uspehe, ki so doseženi v vojaški izurjenosti njenih vojakov, in sposobnost njenega poveljnškega kadra, ki jo vodi. Ta izurjenost in pravo mojstrstvo v orožju, ki je danes v zanesljivih rokah naših vojakov, pomeni, da se naša vojska lahko vsak trenutek postavi po robu tistemu, ki bi si drznil ogroziti našo neodvisnost in svoboden socialistični razvoj. Naše orožje pa bomo uporabili le tedaj, ko se bomo globoko zavedali, da vodimo pravičen boj, le takrat če bi nas kdo napadel. Nikoli pa ne bomo uporabili orožja v osvobodilne namene.

Poleg osnovne naloge, da brani domovino, je JLA dala v vseh povojnih letih tudi ogromen prispevek k socialistični graditvi in se s tem afirmirala kot resnično ljudska vojska. Poleg elementarnih nesreč, kjer so pripadniki armade pokazali veliko požrtvovalnost in hrabrost, se je uveljavila tudi na drugih področjih kot prava ljudska vojska. Vsako leto se v vojski izučijo in usposobi na tisoče šoferjev, mehanikov, telefonistov, telegrafistov, minerjev, bolničarjev, kuharjev in raznih drugih obrtnikov, kar tudi veliko koristi našemu gospodarstvu.

Zlasti mnogo so pripadniki JLA storili na področju borbe proti kulturni zaostalosti nekaterih področij naše dežele, bodisi s predavanji, kulturnimi prireditvami, z zdravstveno preventivno in higiensko vzgojo ljudi. Aktivni pripadniki armade pa uspešno sodelujejo tudi v organih družbenega upravljanja, v raznih komunalnih, prosvetnih in športnih ustanovah ter političnih organizacijah in društvih.

Vse to dokazuje, da je naša armada sestavni del našega ljudstva in da je tesno povezana z njim. In prav v tem je vir njene moči in nepremagljivosti.

Major Franc Fajdiga

Tvornost in idejnost v kulturno prosvetno dejavnost

V soboto je bila v Celju skupščina Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev, ki sta ji poleg okrog 160 delegatov ter predstavnikov celjskega kulturnega in javnega življenja prisostvovala tudi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Vlado Majhen in Vinko Trinkhaus.

Po nastopu moškega pevskega zbora iz Braslovca, celjskega Delavskega odra in pevskega zbora celjskega učiteljskega je bil na dnevnem redu referat predsednika Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev Andreja Svetka, tajniško poročilo Janka Hočvarja, posamezna poročila predsednikov svetov pa so bila skupščini predložena.

Uvodni referat je zajel vprašanja kulturno prosvetne dejavnosti v njenem dosežanem razvoju ter v luči smernic, ki jih je nakazal zadnji kongres ZKS. Ta dejavnost, je bilo med drugim rečeno, je vse bolj nujna in nepogrešljiva spremljevalec celotnega družbeno političnega razvoja in v njej morajo odsvitali vse tiste pozitivne izkušnje, obogatene z vedno novimi oblikami, ki tvorijo idejni in vsebinski koncept amaterske kulturne tvornosti. Njeni nosilci so kulturno prosvetna društva, zato morajo prav ta priti do polnega izraza.

V preteklosti so se že uveljavile nekatere oblike dela — festivali, revije in drugo — in te oblike bi bilo treba še poglobljati, da bi v njih še intenzivneje zaživela množičnost in kvaliteta; nekatere druge oblike je čas preživel in te bo treba zamenjati z novimi. Trenutno najakutnejše je v tem smislu prav gotovo oblikovanje klubskega življenja, ki naj bi postal osnovno torišče kulturnega udeleževanja našega delovnega človeka.

Na skupščini je govoril tudi predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Vlado Majhen, ki je s konstruktivno in tehtno besedo poudaril važnost kvalitete amaterske dejavnosti ter hkrati njen zdravi družbeni odnos do vseh tistih, ki jim je namenjena. Kakor mora biti kvaliteten ta ali on produkt nekega delovnega procesa, tako mora biti kvaliteten tak ali drugačen produkt nekega duhovnega gibanja, kajti nasledaj je oboje produkt istih prizadevanj. To, kar ljudem nudimo, pa seve ni nujno, da jim je tudi vedno dojemljivo, zato naj bi jim bile oblike vedno pristopne in neposredne.

opravijo med delovnim časom, in zgodi se, da dobijo manjše dohodeke kot njihovi tovariši.

Letos je mladina celjske občine s prostovoljnimi delovnimi akcijami

njali izkušnje komisij, šol, delovnih aktivov in brigad, kajti problemi, ki jih obe mesti srečujeta pri svojem delu, imajo mnogo skupne.

SESTNAJST DNI PRED ROKOM

V torek je kolektiv »Emajlirke« izpolnil svojo letno plansko obveznost. V tem času so izdelali za 14 tisoč 756 ton raznih proizvodov. Kljub temu, da se podjetje nahaja v rekonstrukciji, da so spričo gradnje nove hale delali v tovarni v izredno težavnih pogojih, je kolektiv svojo obveznost, ki je bila kar za 781 ton večja od lanskoletne realizacije, izpolnil pred časom. Računajo, da bodo do kraja leta obveznost presegli za okoli 5 odstotkov.

VELIK ODMEV RAZPRAVE IZPOD BETONSKE PLOŠČE

V ponedeljek je bilo v Mozirju širše posvetovanje, ki ga je sklical Občinski komitej ZKS. Udeležili pa so se ga vsi predsedniki zadrugnih svetov, upravnih odborov zadrug in upravnikov. Na razpravi so sodelovali tudi drugi zadrugniki. Razpravljali pa so o združevanju zadrug v moziški občini.

Čeprav je bilo posvetovanje v kletni dvorani doma društva Partizan, ni bilo nepomembno, niti ni minilo brez velikih odmevov. Bitven je bil problem, ki so ga načeli. Koliko zadrug naj bo v bodoče v moziški občini?

Ze takoj, ko so to vprašanje postavili, je prišla v ospredje nedvomno pozitivna težnja političnih in oblaštevih voditeljev v občini, in sicer s tem, da so dali na vojo ljudem, da se odločijo. Zadrugniki prav dobro poznajo zadrugne probleme, zato so tudi prvi poklicani, da dajo svoje mnenje o ekonomsko najbolj utemeljeni rešitvi. Tako je prišlo, da so na tem posvetovanju govorili vsi. Povedali so svoje mnenje, upravnik zadruga in tudi stari možakar, ki je na zasedanje prišel, ker ga problemi zadruga zanimajo, ker je na zadrugo navezan in od njenega delovanja tudi odvisen.

Ko so tako izražali svoja mnenja, so predstavniki kmetijskih zadrug zavzeli dokaj emotivno stališče. »V moziški občini je nedvomno še najbolj smotno, če ustanovimo eno zadrugo! Saj gre za teritorialno tesno povezano območje, in tudi za območje, kjer je kmetijska proizvodnja dokaj enovita. Razen tega pa se kmetije pretežno naslanjajo na gospodarstvo. Le Bočani so še naprej vztrajali, da je bolje, če v občini ustanovijo več zadrug. Pa tudi oni so priznali, da je gospodarsko neprimerno bolj utemeljeno, če je ena sama zadruga. Istočasno pa so nakazali problem poglobljenega družbenega upravljanja, ki bi se po njihovem mnenju zrahljalo, in vpraša-

nje odnikanje že tako pičlih sredstev iz vasi.

O teh dveh problemih se je potem razvila zelo živahna in tudi dolga razprava. Obveščalo je tudi mnenje, da enotna zadruga ne pomeni zmanjševanja pomena samoupravne vloge zadrugnikov, da pa lahko in tudi mora biti nasprotno. Nekdo je celo lepo povedal, da imamo v industriji lep primer, kako je s temi problemi. Namreč, čeprav bi bilo logično, da je v manjših podjetjih delavsko upravljanje bolj učinkovito, da v njem sodeluje večje število članov kolektiva, pa ugotovimo prav nasprotno. V malih kolektivih je največ samovoje, ker se ta lahko skrrije in prikriva za frazami. Medtem pa v vseh večjih kolektivih, ki so organizacijsko, gospodarsko in kadrovske močni, imamo tudi močne delavske svete, poglobljeno vlogo obratnih delavskih svetov in podobno. Prav to isto velja tudi za zadrugništvo.

ŠENTVIŠKA MLADINA

Zelo pestra je 45-članska organizacija LMS v Šentvidu pri Groblnem, saj ima v svojih vrstah delavce, uslužbence, dijakke in kmečke mladino. Kraj je ob železnici, odkoder se skoraj velika večina mladih ljudi vozi v Štore, Sentjur, Celje na delo ali v šole. Oni dan so izvolili novo vodstvo s predsednikom Janezom Mlakarjem na čelu. Radi bi se še dodatno izobraževali, radi bi igrali in tudi poplesali, a najbolj želno pričakujejo televizijski sprejemnik, za katerega velika antena na šolski strehi že dela reklamo. Skoraj vsi so se vključili tudi v novoustanovljeno prosvetno društvo. V tesnem prijateljstvu so enako še z gasilskim društvom, ki jim nudi na razpolago dvorano z odrom. V programu sprejeli vrsto predavanj o kmetijstvu, družbenih dogodkih, so-

Ko so nadežje govorili o tem problemu, je predsednik zadrugnega sveta iz Smartnega ob Dretju med drugim dejal: »Gospodarsko močna zadruga bo ustvarjala več, kot kupček majhnih. S tem pa bodo tudi neprimerno večje možnosti, da se del sredstev preliva v vasi za posebne potrebe. To je toliko bolj pomembno, ker vemo, da se smisel zadrugnih svetov proizvodnih okolišev in njihovo delovanje lahko naslanja samo na materialno podlago. Torej ne gre za odvzemanje, temveč za zavestno težnjo, da bi ustvarili čim več sredstev, da bi se vas hitreje razvijala. Kmetijska proizvodnja še hitreje narašča, s tem pa tudi izboljšalo življenje na vasi.

Ob koncu so o predlogu za eno ali tri zadruge v občini še glasovali. Udeleženci so se z glasovanjem zedinili za eno zadrugo v vsej občini, Bočani so glasovali proti, predstavniki iz Ljubnega pa so se glasovanja vzdržali.

CELJSKI SMUCARJI NA TRENINGU V AVSTRJI

V sredo jutraj je iz Celja v Bad Gastein odpotovala skupina štirinajstih članov celjskega smučarskega društva, ki bo približno deset dni ostala na treningu v tujini. Na pot so odšli predvsem mladinci, ki pa so se že v minulih letih nekajkrat odlično izkazali na najrazličnejših tekmovanjih. Kakor doma, bodo tudi na smučiških v Bad Gasteinu vadili pod vodstvom svojega trenerja Danijela Jagriča.

V pripravah na kongres SZDL Slovenije

Občni zbori krajevnih organizacij SZDL na območju našega okraja, je v razgovoru dejal sekretar Okrajnega odbora Socialistične zveze tov. Stane Sotlar, so končani. Na sploh so bile te konference zelo uspešne. Sicer pa ugotavljamo, da so bile na podeželju boljše, kot v mestih in industrijskih središčih. O konferencah krajevnih organizacij SZDL bo razpravljala tudi plenarna Okrajnega odbora SZDL, ki bo sklican še v tem mesecu. Razen tega pa se bodo člani plenarna seznanili še z zakonom o zdravstvenem varstvu in organizaciji zdravstvene službe, kakor tudi z zakonom o socialnem zavarovanju.

V prihodnjih dnevih bodo imeli nekateri občinski odbori SZDL plenarna zasedanja, na katerih bodo ocenili minule občne zbornice podružničnih in krajevnih organizacij SZDL. Na teh plenarnih pa bodo razpravljali o smernicah petletnega načrta gospodarskega razvoja. Občinske konference Socialistične zveze na območju celjskega okraja bo v januarju prihodnjega leta. Na njih bodo volili tudi delegate za petletni kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Člane SZDL z območja celjskega okraja bo na republiškem kongresu zastopalo okoli sedemdeset delegatov. Konferenca Okrajnega odbora SZDL pa bo šele po kongresu, je končal razgovor tov. Sotlar.

M. B.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

od 15. do 25. decembra
 Se vedno nestalno vreme s pogostimi padavinami, vendar to pot v obliki snega.
 Posebno močne snežne padavine pričakujejo okrog 22. decembra.
 Padec temperature globoko pod ničlo se pričakuje okrog 18. a po 21. decembru postopno topleje, vendar iznenačnega vremena ni pričakovati.

Odločna in kritična beseda

USPELA KONFERENCA MLADINE ŽALSKE OBČINE

Od 150 izvoljenih se je nedeljske konference občinske organizacije LMS v Celju udeležilo kar 141 delegatov. Po leg njih pa se član CK LMS Božo Jurak ter najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja žalske občine kot Tone Delak, Polde Rajh, Ivan Kovač in drugi.

Ce sodimo po poročilu predsednika komiteja LMS za žalsko občino Jožeta Zupanca ter po zelo živahni in konkretni, a prav tako kritični razpravi, potem moramo napisati, da je letni zbor mladine žalske občine najbolj uspel. Kakor pri delu, tako so mladi ljudje iz Spodnje Savinjske doline tudi na tej konferenci potrdili, da se zavedajo vloge in naloga, ki jih imajo na vseh področjih družbenega uveljavljanja, da se delu ne izmikajo, da pa močno obsojajo tiste, ki podcenjujejo vlogo mladih ljudi pri njihovem uveljavljanju v organih delavskega in družbenega upravljanja. Zato ni čudno, če so bili pri svojih izjavah zelo kritični, če so odločno zahtevali, da se pomanjkljivosti odpravijo in da dobi mladina tisto mesto, ki si ga zasluži in ki ji po vsej pravici pripada.

Uspehov, ki jih je mladina žalske občine dosegla v minulih razdobjih, ne manjka; veliko jih je in lepi so. V delovnih brigadah, ki so sodelovale pri gradnji avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti«, je bilo 65 kmečkih in delavskih mladincev, po leg njih pa tudi precej srednješolcev. Mimo tega so osnovne organizacije LMS izvedle tudi nekaj nadvse uspešnih lokalnih delovnih akcij. Tako je mladina iz Petrovčev, nadvse uspešno šola iz Griž, lesnega podjetja Sempeter, z Vranjskega, Vrbja, tovarne nogavic na

Polzeči, Celca itd. sodelovala pri gradnji in urejanju športnih igrišč in pri drugih akcijah. Hvala je za ugotovitve, da so enkrat za vselej razčistili de.o aktivov mladih združnikov v okviru mladinske organizacije. Zato so povsod tam, kjer so delali ti aktivisti, ustanovili tudi mladinske organizacije, zraven tega pa ustanovili dve novi pri kmetijskih gospodarstvih. Lotili so se ustanavljanja organizacij tudi na šolah. Tako imajo zdaj vsega skupaj 38 mladinskih organizacij, ki vključujejo 1949 mladih ljudi. V primerjavi s prejšnjimi leti je to lep korak naprej, zlasti v razširitvi in utrditvi organizacij. Navzlic temu pa bodo morali še precej napraviti, če bodo hoteli zajeti v svoje vrste še ostale mladince in mladinke, ki so zaenkrat izven organizacije LMS.

Gotovo je, da bi mladinske organizacije na vsi dosegle še lepše uspehe, če bi imele v vodstvih bolj delavne in razgledane člane. Da bi občinski komite mladine pomagal pri reševanju tega vprašanja, je že lani pripravil več seminarjev za predstavnike in sekretarje mladinskih organizacij, organiziral je večerno politično šolo in podobno. Z vsemi temi in še drugimi oblikami izobraževanja svojih kadrov bodo nadaljevali tudi v naslednjem obdobju.

Večika aktivnost mladega rodu pa se je videla na športnem in ostalih področjih.

Ceprav se je letos povečalo število mladih ljudi v organih delavskega samoupravljanja, pa stanje še ni zadovoljivo. Sicer pa ne gre toliko za število, čeprav je tudi to važno, kolikor bolj za delež in vlogo mladine pri upravljanju. V tem pogledu je še veliko pomanjkljivosti, kot v podcenjevanju mladih ljudi. Res je, da tega problema ne kaže sploševati, toda res pa je tudi to, da so ostale politične organizacije premo storile za močnejše uveljavljanje ljudi v teh organih. To je problem, ki na področju žalske občine sili v ospredje in ki ga bo treba rešiti s preprečevanjem, da mladini pripada ustrezno mesto v delavskih svetih, upravnih odborih in podobno, pa tudi s konkretnim delom mladincev samih. Kakor hitro bo rešeno to vprašanje in kakor hitro bo došla mladina do udeležbe v vseh tisti v ostalih organih upravljanja (in teh je veliko), potem bodo odpadle zelo žalostne besede o izkoriščanju mladih ljudi, zlasti v zasebnih obrtnih delavnicah, o podcenjevanju, zapostavljanju in podobno. Seveda pa bo treba misliti tudi na izobraževanje mladih upravljalcev, da se bodo otresli občutka sramu in povedali na sejah delavskih svetov vse tisto, kar jih teži.

Drugačno je de.o mladine na vsi, drugačno so tudi njeni problemi. Tu bo treba doseči tesnejše sodelovanje med vsemi organizacijami. Bolj kot doslej pa se bodo morali pri delu vsake mladine uveljaviti tudi srednješolci. In končno, mladi bo treba zagotoviti primerne prostore, kjer se bo shajala in de.a. Mladinske organizacije na šolah so še zaživete. Toda, navzlic temu se čuti, da je v njihovem delu premo idejno politične vzgoje.

Ob zaključku konference, ki so jo v razpravi dopolnili še nekateri gostje, so mladinci izvolili nov 31-članski občinski komite ter tričlanski nadzorni odbor.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 9. decembra
NA SEJI skupščine Zveznega zavoda za socialno zavarovanje so pozitivno ocenili delo organov družbenega upravljanja.

Sobota, 10. decembra
GOSPODARSKI ODBOR zveznega zbora Zvezne ljudske skupščine je načelno sprejel predlog perspektivnega plana gospodarskega razvoja.

Nedelja, 11. decembra
V SLOVENIJI so se začele prve občinske konference SZDL, na katerih volijo delegate za peti kongres SZDL Slovenije.

Ponedeljek, 12. decembra
V BEOGRADU je začela letna skupščina konference mest, na kateri so razpravljali o komuni v novem perspektivnem planu.

Torek, 13. decembra
V VELENJU so odprli psplovalnico Mladinske knjige.

Sreda, 14. decembra
NA SEJI izvršnega sveta LR Slovenije so sprejeli predlog dveh zakonov: ustanovitven je bil republiški zavod za zaposlovanje delavcev, potrjena je bila sprememba statuta Ekonomske fakultete v Ljubljani.

Dvajset krajevnih organizacij SZDL v celjski občini

KONEC PRETEKLEGA TEDNA SO BILE TUDI NA OBMOČJU CELJSKE OBČINE ZADNJE KONFERENCE KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL. V TEJ ZVEZI ŠMO OBISKALI PREDSEDNIKA OBČINSKEGA ODBORA SZDL DRAGA SPENDLA IN GA NAPROSILI ZA RAZGOVOR.

Na vprašanje, kako ocenjuje minule zore, je dejal, da so bile v glavnem vse konference krajevnih organizacij SZDL dobro pripravljene in prav tako lepo izvedene. Sicer pa so se odlikovale po konkretni obravnavi problemov stanovanjskih skupnosti oziroma krajevnih odborov. Tu in tam so bile te konference sicer podobne zborom volivcev, kar pa je razumljivo, ker se ti organi sestajajo preveč pogosto. Razveseljiva pa je ugotovitev, da so organizacije SZDL že močno uveljavile in da se ljudje zavedajo vloge politične organizacije in se zato tudi v čedalje večjem številu vključujejo v njeno delo. Gotovo pa je, da nadaljeval tov. Spendla, da bodo organizacije SZDL na območju celjske

občine dosegle še lepše uspehe, če s bodo zagotovile tudi primerne prostore za delo. Brez ustreznih prostorov si tudi dela sekcij ne morem prav zamišljati.

Ko pa je odgovarjal na vprašanje o vlogi mladine v organizacijah Socialistične zveze je poudaril, da je navzlic določenemu napredku v odborih krajevnih organizacij SZDL še vedno premo mladih ljudi. To se vidi zlasti na tistih območjih, kjer ni mladinskih organizacij in kjer zato ni tesnejšega sodelovanja mladino in organizacijo SZDL. Sicer pa ne gre samo za udeležbo mladine v odborih, tudi sicer bo treba napraviti še marsikaj, da se bo povečalo število mladih ljudi v Socialistični zvezi. Zlasti na tem področju imajo krajevne in podružne organizacije SZDL še velike možnosti, da povečajo odstotek svojih članov.

Kako pa ste rešili nekatera organizacijska vprašanja?

Na območju celjske občine dela dvajset krajevnih organizacij SZDL, ki imajo vsega skupaj 62 podružnic. Ravno tako so napravili prvi koraki za ustanavljanje sekcij. V glavnem se odločajo za komunalne, zdravstvene oz.roma socialne sekcije, nadvse za idejno politično izobraževanje, za kmetijska vprašanja, za ženske sekcije, pa tudi sekcije za varstvo in vzgojo otrok.

Po številu članov so krajevne organizacije zelo različne. Največja je organizacija, ki zajema stanovanjsko skupnost Center, saj ima nad štiri tisoč članov in osem podružnic. Najmanjša pa je organizacija na Svetini, ki združuje komaj petdeset članov. V celoti je v organizacijah SZDL na območju celjske občine 69% volivcev. Ta odstotek ni zadovoljiv in kaže, da bodo morali odbori krajevnih in podružničnih organizacij SZDL več storiti za povečanje števila članstva. Med bodoče naloge organizacijskega značaja pa spada tudi skrb za vsk.ađitev krajevnih organizacij SZDL z območja krajevnih odborov.

Ko pa se je razgovor zasukal na bodoče naloge, je predsednik Občinskega odbora SZDL dejal, da bodo morale organizacije SZDL odigrati pomembno vlogo pri razpravi o predlogu petletnega perspektivnega plana. Prav tako bo treba proučiti problem klubov in ne nazadnje postaviti delo občinske zveze za telesno vzgojo na solidnejšo osnovo. Nazadnje je še povedal, da bo občinska konferenca SZDL v januarju prihodnjega leta in da bodo na njej izvolili okoli dvajset delegatov za peti kongres SZDL Slovenije.

M. B.

MLADINSKE KONFERENCE

Pred kratkim so v konjski občini končali letne konference osnovnih organizacij Ljudske mladine. Razen novih odborov so na njih volili tudi delegate za občinsko konferenco, ki bo v kratkem.

V Celju za dan JLA

Kakor vsako leto, tako bo tudi letos v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade, ki ga praznujemo dvalndvajsetega decembra, več proslav in ostalih slavnostnih prireditvev. V primerjavi s lanskim letom, bo letos nekaj novih. Skrb zanje pa je v celoti prevzela komanda celjske garnizije JLA.

Medtem, ko so lani in prejšnja leta prihajali na obisk v vojašnico le otroci iz celjskih šol, je bil letos na predlog komande celjske garnizije osvojen načrt, po katerem bodo tega obiska deležni otroci iz vseh občin

celjskega okraja. Tako bodo v dnevih od 15. do 20. decembra prihajale v vojašnico skupine šolskih otrok iz vseh predelov celjskega okraja, ki se bodo seznanjale z delom in življenjem vojakov. Ta obisk bo za otroke iz oddaljenih vasi prav gotovo veliko doživetje. In prav je, da bo.

Na sam praznik 22. decembra bo v veliki unioiski dvorani akademija za vojake celjske garnizije. Združili jo bodo z izvajanjem posebnega programa kulturno prosvetnega značaja.

Istega dne bo priredila komanda celjske garnizije v domu JLA ob Teharski cesti sprejem za predstavnike pionirskih organizacij, nadalje za tabornike, člane Ljudske tehnike, za pripadnike partizanskih in športnih društev in podobno. V počastitev dneva JLA bo organiziran tudi tradicionalni patrolni tek.

Novost letošnjih proslav bo komemoracija pred spomenikom na Slanodrovem trgu. To žalno svečanost bodo skupaj pripravili pripadniki JLA, nadalje Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev ter organizacija Zveze borcev. Po govoru bodo zastopniki JLA in ostalih organizacij položili k spomeniku vence. Ostali del svečanosti pa bodo izpolnili pevci ter enota celjske garnizije JLA, ki bo izstrelila častno salvo. Komanda celjske garnizije bo k tej komemoraciji, ki se bo začela 21. decembra ob petih popoldne, povabila tudi predstavnike ostalih družbenih in političnih organizacij, ljudskih odborov in podobno, zlasti pa še celjske pionirje in seveda vse prebivalce mesta ob Savinji. Tako bo to ne le žalna svečanost, na kateri bodo sodelovali pripadniki celjske garnizije, temveč komemoracija, na kateri bodo počastili spomin padlih junakov za svobodo prav vsi prebivalci Celja.

M. B.

V CELJSKEM OKRAJU 6 PTT ENOT

Na zadnji seji komisije za družbeno upravljanje, ki so se je udeležili predsedniki občinskih ljudskih odborov in občinskih odborov SZDL, so razpravljali o predlogu nove organizacije PTT službe. Obrazložitev je podal tov. Edvard Pešec, v. d. direktor PTT centra v Celju.

Osnutek novega zakona PTT službe predvideva ukinitve generalne direkcije, ki jo bo zamenjala skupnost Jugoslovanskih PTT podjetij. Ta reorganizacija, ki bo stopila v veljavo z novim letom, je bila potrebna spričo okoliščine, da bi tudi v tej službi prišlo do po.nejšega izraza delavskega upravljanja. Razen tega bo s tem omogočena družbena kontrola, ki je v sedanjem sistemu praktično sploh ni bilo.

Po leg jugoslovanske skupnosti PTT podjetij bodo osnovali še republiške skupnosti, ki bodo predvsem povezovalne med seboj PTT podjetja svojega območja.

Osnovne PTT enote pa prihajajo v kompetenco posameznih občin. Zakon dopušča možnost, da bi te enote osnovali povsod tam, kjer bodo za to ekonomski pogoji. V primeru, da bo neka občina hotela imeti svojo lastno PTT enoto, jo bo lahko ustanovila, s tem, da bo krija stroške pasive; prav tako pa, če se bo pokazalo, da v neki občini taka enota ni potrebna, jo bo lahko ukinita. Tako predvideva predlog nove organizacije PTT službe za celjski okraj šest PTT enot in sicer v celjski občini: za Laško in Sentjur, nadalje v Zalcu, Mozirju, Slovenskih Konjicah, Smarju in Sošanju.

V sk.ladu s tem bodo PTT enote razpolagale s sredstvi za amortiza-

cijo, z obratnimi sredstvi ter s skladi, ki bodo določeni s pravilnikom. Razen tega bodo lahko po leg splošne tarife, ki bo veljavna za vso državo, uvedle še posebno tarifo, ki bo veljala le za njihovo območje. Nadalje gre po tisoč letih za spremembo tudi v poštnem regalu — pošto bodo sme.e prenašati tudi druge osebe in ne samo pošta; pri celjskem PTT podjetju bodo zopet ustanovili poštno hranilnico, ki bo samostojno podjetje. Novi predlog organizacije PTT službe do.četa namestitve nabiraničkov v hišah, ki bodo višje od dveh nadstropij ter telefonskih instalacij, ki jih bodo morali napejati investitorji. Ce omenimo še, da se bo občutno izboljšala servisna služba kakor kabeško nadzorstvo (oboje je ime.o dosej svoj se.dež v Mariboru), gre za pozitivne spremembe.

Na seji je tov. Sepec seznanil navzočce tudi z osnutkom veznijskega načrta avtomatizacije do 1965. leta, ki predvideva preko 700 milijonov dinarjev za postavitev posameznih avtomatskih centrov.

Po razpravi, ki je zajela vprašanja prečevanja sredstev med občinami in PTT enotami, so navzoči predlagali, naj bi posamezne občinske ljudske odbore seznanili še s podrobnejšo analizo PTT službe.

Uspešno delo poravnalnega sveta

Na občnem zboru krajevne organizacije SZDL v Slovenskih Konjicah je predsednik poravnalnega sveta tov. Bajda med drugim poročal o de.u tega organa. Navedel je, da je poravnalni svet obravnaval letos okoli 70 različnih zadev. Razveseljiva je ugotovitev, da je bila večina sporov ugodno rešena. Predsednik poravnalnega sveta je tudi povedal, da so bile nekatere stranke v enem letu večkrat pred tem organom zaradi različnih zadev. Tako so postale nekak stajni gost. To pa lahko pomeni dvojje: ali se jim vedno godi krivica, ali pa menijo, da poravnalni

svet brez njihovih problemov ne bi imel kaj de.a ti.

Zanimivo je, da so na zboru govorili tudi o uvedbi posebnih taks, ki bi jih naj stranke plačevale za obravnavo posameznih primerov pred poravnalnim svetom. Vprašanje pa je, v kakšni obliki naj bi se takšne dajatve predpisale in kdo naj bi jih predpisal. Seveda pa se bo treba še prej pogovoriti o tem, ali je tak predlog sploh umesten? S sredstvi, ki bi se tako zbrala bi krili stroške, ki jih imajo poravnalni sveti v zvezi s svojimi sestavljanji in obravnavanjem zadev.

POGLED PO SVETU

Stiska zapletov in protislovij na svetu ne odjenja. Sateliti, ki so doslej obkrožili Zemljo, so obrnili na glavo celo vrsto dosedanjih znanstvenih trditvev, napredek tehnike narakuje politikom, naj se spametujejo in obrnejo hrbet upu na bliškovito atomsko vojno, hi naj bi presekala gordijski vozol svetovnega položaja, vendar na obzorju še ni videti znamenj, ki bi nas pomirjala. Okoli Zemlje dvi Sputnik VI z brzino 28.000 km na sekundo: Zahodno stran pri vsem tem skrbi najbolj to, da je SZ vsaj za eno leto pred ZDA in da skriva vrsto skrivnosti; interesantnih za astronautiko: pri startu pri zaviranju in pri bioloških izsledkih. Pri vsem tem pa premišljajo, koliko časa se bo še držal socializem na svetu in posebej v SZ. Zato spreminjajo NATO v četrtu atomsko silo, pomnožujejo atomsko oporišča in popularizirajo atomsko strategijo.

Zenevska konferenca o prepovedi atomskih poizkusov je odložena do februarja 1961. ZDA ne pristanejo na nekontrolirani atomski moratorij, SZ pa očita ZDA, da sploh nočejo sporazuma. Odloči naj Kennedyjev zastopnik. Pentagon bo verjetno posrbel, da Kennedy ne bo vztrajal na svoji srednji poti v atomski strategiji. Do pariškega sestanka med Adenauerjem, de Gaullem in Macmillanom ni prišlo. Tudi ta sestanek se bo odložil, da nastopi Kennedy. Medtem skušajo ZDA pripraviti Nemčijo, da bi prevzela obveznosti bogate države pri ekonomski krepitvi atlantskega tabora. Spet so povišali zahteve: Nemčija naj nabavi ja v ZDA več orožja in naj finansira pomoč Grčiji in Turčiji. Nemčija je medtem ponovno povišala svojo rento in obnovila trgovinske stike z Vzhodom: Nemčijo, kar je presenetilo Vzhod in Zahod. Spandauski zapori

za vojne zločince pa so se popolnoma izpraznili.

Kongo, nekdanj srce afriške džungle, je danes center svetovnega zanimanja. Cejlon, ZAR, Gana, Jugoslavija prekinjajo stike s Kongom in silami OZN. Legitimna vlada s predsednikom vred je postala žrtev kolonialističnih eksponentov, belgijska režija kongoške drame je zazdal uspeha, položaj pa obtožuje ne samo Belgijo, ampak prav tako vse tiste velike sile, ki so Belgijo podpirale, podpirale tudi s pomočjo OZN.

Izpija iz zgodovine zahodni svet, ki se ne more pobotati s propadom kolonializma, tudi v Alžiru ne more opraviti. De Gaulle s svojo alžirsko Alžirijos ne more zadovoljiti ne le francoske desnice ne levice in ne alžirske osvobodilne fronte. Alžirska Alžirija je samo krinka - stari general De Gaulle se ne mara pogovoriti z vojaki - oporniki, ampak kvečjemu z ujetniki. Njegov minister Debre je to jasno razložil še enkrat v francoskem parlamentu, preden je de Gaulle odšel na obisk v Alžir. Najprej pacifikacija Alžira, potem pa samoodločba. Samoodločba v senci bajonetov francoske vojske in žandarmerije!

Za atlantski tabor sta Alžir in Kongo slaba propagandista v azijskem in afriškem svetu. V azijskem tudi Laos, kjer utegne nastati nova Koreja. Predsednik laoske vlade je pozval ZDA, naj nehajo podpirati Fumija Nosavana, predstavnika desničarskih sil. SZ je začela z aktivno gospodarsko podporo Supana Fume. Levičarske sile Patet Lag so se zarile v strelske järke. Očividno je, kaj ZDA ne prija: Suvana Fuma je večkrat izjavil, da bo Laos krenil po poti aktivne koeksistence.

Objavljeno je bilo poročilo 81 komunističnih partij, ki so tri tedne zasedale neke okoli Moskve. V petih poglavjih je napisana analiza svetovnega položaja: nova etapa kapitalistične krize, napredek SZ, lagerska varnost, združitvev socialističnega internacionalizma in socialističnega patriotizma, vojna nevarnost, ki obstoji, vendar vojna ni usodno neizogibna, demilitarizirani Berlin, mirovna pogodba z Nemčijo, propad kolonializma, med drugim tudi možnost mirnega prehoda v socializem in na koncu, v sistem poglavju še neizogiben šabloniski napad na jugoslovanski revizionizem, ki ga v praksi najbolj brutalno napadata Kitajska in Albanija. T. O.

Motiv iz Celja

DOBRI GOSPODARJI

OB DESETLETNICI SAMOUPRAVLJANJA V ELEKTRO-CELJE

V vrsto proslav, ki jih širom po naši domovini praznujejo podjetja na čast desete obletnice de.avskega samoupravljanja, se je te dni vključil tudi kolektiv Elektro Celje. Ko so delavci prevzeli podjetje v svoje upravljanje, so se dobro zavedali odgovornosti in obveznosti do skupnosti, saj je od dobrega gospodarjenja v elektro gospodarstvu odvisen uspešen razvoj celotnega gospodarstva. Izreden razvoj industrije, kakor tudi splošen napredek gospodarstva in standarda ljudi sta vplivala na velik porast potrošnje električne energije. Tako je znašal mali odjem 1950. leta 6.445, letos pa že 32.787 mega watnih ur. Prav tako je narasel veliki odjem, in sicer od 20.136 v 1950. letu na 108.762 mega watnih ur letos.

Prevečo v vseh večjih krajih in središčih le šibko dimenzionirane in iztrošene naprave. S smotrno investicijsko politiko, predvsem pa z angažiranjem vseh sredstev podjetja iz amortizacijskih skladov, je organom upravljanja uspelo reševati problem rednega in kvalitetnega napajanja potrošnikov z električno energijo. Skupna vlaganja v tem obdobju v električne distributivne naprave so znašala nad tri milijarde dinarjev. Velike uspehe, ki so jih organi upravljanja dosegli v tem času pa gre pripisati tudi izrednemu smislu in skrbi za vzgojo strokovnih kadrov.

Podjetje pa je doseglo izredne uspehe tudi v notranji organizaciji. Z vse večjo delitvijo dela in medsebojnim dopolnjevanjem dejavnosti je uspelo znatno znižati stroške poslovanja. Proces delitve dela se nadaljuje in se tako postopoma ustvarjajo pogoji za uspešno organizacijo in poslovanje ekonomskih enot.

dr

Velikani so daleč

NA ZADNJEM ZASEDANJU ZBORA PROIZVAJALCEV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA JE BILA VSEKAKOR NAJBOLJ ZANIMIVA ANALIZA DOSEDANJIH USPEHOV, NEUSPEHOV IN IZKUSENI PRI UVAJANJU STIMULATIVNEGA NAGRAJEVANJA V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH. SAJ IZ POROČILA JASNO IZHAJA, DA JE PRAKSA DALA NEDVOJOMNE REZULTATE, KI PRICAJO, DA PRAV RAZUMEVANJE ALI NERAZUMEVANJE DRUŽBENO EKONOMSKE POLOŽAJA DELAVCEV V PODJETJU POMENI PRVO OBTEŽILO NA TEHTNICI H GOSPODARSKIM USPEHOM ALI PA K NEUSPEHOM PODJETJA.

Kaj nam povedo skupni podatki? Da so v 23 podjetjih (od skupaj 52) uveljavili delitve osebnih dohodkov po delovnem učinku in skupnem poslovnem uspehu podjetja, da so prav v teh podjetjih zabeležili najboljše delovne uspehe in da je pri teh tudi najmanjše zastajanje rešitve dohodkov. Kljub temu, da je prizadevanje za uveljavitev spodbudnejših oblik nagrajevanja šele na pol poti, pa že dosedanja poročila kažejo, s katerimi merimo gospodarnost podjetij, kažejo na učinkovitost novega sistema delitve osebnih dohodkov. To potrjuje povečan obseg proizvodnje, povečana proizvodnost, storilnost, večja ekonomičnost in podobno.

V tem prizadevanju pa je resna ovira izrabljenost strojev in drugih proizvodnih naprav. Analize nekaterih slabosti v sistemih nagrajevanja so opozorile očito tudi na ta problem. Zaradi tega je v celjskem okraju tudi zelo živahna aktivnost kolektivov v smeri iskanja možnosti za obnovo podjetij. Na zboru proizvajalcev so tudi zlahka ugotovili, da so pri tem najdlje prišla ona podjetja, ki so se naslonila na lastne sklade in lastna sredstva.

Na zboru proizvajalcev so obravnavali s. eherno industrijsko podjetje g. ede na delitve osebnih dohodkov. Pri tem je bilo predvsem očitno, da so kolektivni nagrajevanje po učinku in poslovnem uspehu podjetja prilagodili lastnim posebnim pogojem.

Med rudniki v celjskem okraju ima najučinkovitejši sistem delitve osebnih dohodkov veljski rudnik, kjer je podjetje razdeljeno na 6 proizvodnih in 2 pomožni ekonomski enoti. Elementi za izračunavanje osebnih dohodkov so v oženo delo vsakega posameznika in pa nihanje lastne cene za enoto proizvoda. V veljskem rudniku imajo ekonomske enote tudi lastne obratne delavske sveče. V laškem rudniku dele osebnih dohodkov po enoti proizvoda, vendar jim za osnovo služijo dosedanja merila tarifnega pravilnika. Podjetje namerava s tem delitve osebnih dohodkov izpopolniti, vendar pa ne kaže zanemariti ugotovitve, da so že s sedanji spremembami zabeležili povečano storilnost, akumativnost podjetja in da so predvsem zainteresirani proizvajalce za probleme proizvodnje. V

Zabukovci dele osebnih dohodkov po tarifnem pravilniku.

V Zelezarni Štore so uveljavili delitve osebnih dohodkov po enoti proizvoda. Materialno stimulirajo predvsem količino in kvaliteto proizvodnje ter znižanje režijskih stroškov. Pomembno je še, da dosežene učinke po teh kriterijih obračunavajo redno za vsak mesec.

V Cinkarni so razdelili podjetje na 28 interesnih skupin (ekonomskih enot), ki formirajo lastne osebnih dohodke predvsem na podlagi štirih čimteljev: količine proizvodnje, kvalitete, zniževanja stroškov in pri tem upoštevajo še celotni dohodek podjetja. Tudi v Cinkarni obračunavajo učinek mesečno.

V Stekarni Rogaska Slatina in v Keramični industriji Liboje ne nagrajujejo delavcev po učinku. Vendar obe podjetji proučujeta možno

sti za uvedbo spodbudnejšega nagrajevanja.

V Emajlirki razdeljuje osebnih dohodke po učinku, uvedli pa bodo tudi ekonomske enote. V Tovarni tehtnice je osnovno merilo nagrajevanja enota proizvoda. Vendar jim sedanji zastareli prostori ne omogočajo, da bi ustanovili ekonomske enote. V Zrečah imajo zelo dober sistem nagrajevanja, obračunavajo pa po kriterijih stimulativnega nagrajevanja za tri mesece skupaj. Ostala podjetja kovinske stroke še niso uveljavila stimulativnih oblik nagrajevanja. Vendar se večina podjetij pripravja, da začne z novim načinom delitve z novim letom.

V vseh podjetjih kemične industrije nagrajujejo zaposlene po enoti proizvoda, povsod pa svoje sisteme nagrajevanja sproti tudi izpopolnjujejo. Tudi podjetja lesne industrije zelo resno de.ajo na izpopolnjevanju sistema delitve osebnih dohodkov.

Glede tekstilne industrije velja pripomniti, da imajo pri uvajanju novih oblik nagrajevanja izredno težave, da pa so prav v tej industrijski panogi pokazali veliko razumevanje in volje za uveljavitev novega sistema. Tako v vseh večjih podjetjih že delijo osebnih dohodke na

podlagi učinka in poslovnega uspeha podjetja, v nekaterih pa so že ustanovili tudi ekonomske enote.

To je le nekaj primerov, ki tudi le bežno osvetljujejo zelo široko področje. Saj niso zajeti posamezni vzroki, ki so vplivali, da v tem ali onem podjetju še niso uveljavili spodbudnejših oblik nagrajevanja, niti niso zajete subjektivne slabosti, ki se ponekod pojavljajo.

Eno pa drži; namreč, da se podjetja poslužujejo dokaj različnih oblik nagrajevanja in drugič, kar je slabo, da manjša podjetja zaostajajo v tem prizadevanju.

Še enkrat rudnik Zabukovca

V četrtek sta zasedala oba zbora Občinskega ljudskega odbora Zalec. Razen nekaterih poročil so na tem zasedanju obravnavali tudi posebno prošnjo rudnika Zabukovca. Ta rudnik premoaga je bil pred dvema letoma v velikih finančnih težavah. Da bi tedaj zadevo vsaj delno rešili, se je občina odpovalda prispevku, ki bi ga moral dati rudnik v občinsko blagajno. Enako je storil tedaj okraj in tudi republiški organi so storili isto. Istočasno pa so tedaj postavili podjetju dokaj jasno alternativo — zahtevo po boljšem gospodarjenju. Zadeva se je z nekaterimi notranjimi organizacijskimi spremembami in smotnim prizadevanjem za boljše gospodarjenje v rudniku bistveno izboljšala. Podjetje se je finančno opomoglo in celo lastne sklade, ki so jih nameravali uporabiti za gradnjo stanovanj, so napolnili.

Kaže pa, da se je enotnost in skupno prizadevanje rudarjev v tej dolini že kar po dveh letih razblinilo. Vsaj kolikor to lahko sodimo po prošnji kolektiva, da jim občina in tudi ostali višji oblastveni organi prepuščajo delež prispevka.

Kaj je pokazala razprava občinskega ljudskega odbora?

Najprej: odborniki so jasno povedali, da bo občinska blagajna sicer prenesla izgubo 15 milijonov dinarjev (toliko bi moral občini prispevati zabukovski rudnik), da bi to žrtev občina prenesla tudi v naslednjih letih, če bi bilo treba; da pa vendar jedro problema ni v tem. Kajti s tem ukrepom občina samo za čas pomaga kolektivu. Ker dejansko kolektiv kljub temu ostane v težavah.

Zato so odborniki bili mnenja, da bo problem zabukovskega rudnika potrebno podrobno proučiti in da bo to predvsem naloga članov kolektiva. Občinski ljudski odbor je sprejel tudi sklep, da bo posebna skupina odbornikov obiskala zabukovski rudnik, kjer se bodo lahko podrobno seznanili s problemi tega rudnika in možnostmi za izboljšanje gospodarskega stanja.

Istočasno so tudi načelno odobrili prošnjo zabukovskega rudnika in ga oprostili prispevka, ki pripada občini. O tem vprašanju pa bodo razpravljali še na naslednji seji občinskega ljudskega odbora. Posebej se zato, ker kolektiv svojo prošnjo utemeljuje z željo, da bi v naslednjem letu vpeljali nov spodbudnejši sistem delitve osebnih dohodkov, za kar pa v sedanjih pogojih nimajo sredstev. Sodijo tudi, da bi s tem preprečili prelivanje delovne sile (zlasti kopačev) v druge rudnike, kjer imajo zaposleni ugodnejše dohodeke.

Ta smer je napačna

Ob koncu leta smo navadno navajeni, da se razburjenja poležejo. Vsaj kar zadeva gospodarske probleme. Leto gre h koncu, v podjetjih in ustanovah pregledujejo uspehe, tudi neuspehe, a navadno brez razburjanja — bolj s »poučno« tendenco. Razburjanja pa se preselijo v domeno privatnih odnosov in problemov. (Kje bomo prebili zadnje dvanajsto uro, bitka za vstopnice za redne prireditve, nabavljalna mrzlca ob trinajsti plači in podobno.)

Toda letos kaže, da je drugače. Nekatera podjetja svojih petletnih obveznosti niso izpolnila v štirih letih. Drugi so jih prehiteli. Razumljivo, da jih nekoliko »boli glavax. Ponekod ne najdemo in ne najdemo ustreznega načina za novo delitve osebnih dohodkov, nekje so načini našli in se je zadeva ustavila ob enem človeku. To so res problemi, ki so se letos nakopili, še posebej zato morda hudo, ker je prevladalo prepričanje, da tam, kjer se vse ustavlja ob enem ali skupini ljudi, ni druge rešitve, kot da se ti ljudje pač kratko malo zamenjajo. Ob tem seveda »glava še bolj boli!« Potem je prišla na dan znova zadeva z zabukovskim rudnikom in na koncu še nočno delo v tovarni perila »Topere«.

Slednji primer je dvignil precej prahu. Cisto preprosto zato, ker je zakonodajalec, ker so skupščinski organi prišli do prepričanja, da je nočno delo za žensko škodljivo in da je v našem družbenem sistemu nevdružno.

Menim, da bi bilo napačno kratko malo obsojati podjetje »Topere«. Tam so nočno delo uvedli zaradi posebnih pogojev, ki so jih k temu prisilili. Tudi dovoljenje so imeli za nadurno delo, ker pa nadur ni bilo možno opravljati drugače kot ponoči, so torej »imeli dovoljenje« tudi za nočno delo? S tem so izpolnili svoje pogodbene obveznosti, hkrati pa so si bistveno povečali lastne sklade, s katerimi si mislijo dograditi podjetje. In sicer razširiti tako, da bodo konkurenčno enakoverden partner ostalim podjetjem, ki izdelujejo lahko konfekcije.

Brez ozira na »Topere«, »Topere« je ta problem samo nakazal, pa kaže opozoriti na drug problem. In sicer, ali se ponovno »ilegalno« uvajanje nočnega dela žena spričo posebnih uspehov, ki so jih s tem

dosegli v Topru, ne bo razširilo tudi na ostala podjetja? Računica je namreč preprosta in privoljiva, gre pa v nezakonitosti. Če v podjetju uvedejo tretjo izmeno, povečajo proizvodnjo vsaj za 40 odstotkov ob isti upravnih in drugi posredni režiji. To pomeni znižanje stroškov, to pomeni večji dohodek, pomeni višje sklade za osebnih dohodke in povečano sklade podjetja. Samo ena ovira je, da zakonski predpisi pri nas ne dovoljujejo uvajanja nočne izmene za žene.

Kaj hitro pa smo ugotovili, da sami predpisi niso dovolj močna ovira. Še posebej ne, če tako stališče zagovarjajo tudi politične organizacije v nekaterih podjetjih. Tako se je na primer v nekaterih celjskih podjetjih zgodilo, da so žene delale ponoči, čeprav predpisi to prepovedujejo. Inšpekcijski organi so skušali zadevo preučiti, a jih v podjetje kratko malo niso pustili. Odgovorne osebe so bile sicer kaznovane. Kazni niso bile velike in zadeva je zaspala, dokler se znova ni pojavila v »Topru«.

Zato je zadeva s »Toprome«, ne zaradi »Topra« toliko pomembnejša. Pomembna je zato, ker nočno delo ženo fizično uničuje — ker nočno delo jemlje otroku mater in možu ženo, ker razbija družino. In mirno lahko trdimo, da ni gospodarskega uspeha, čeprav je še tako »veličasteno«, ki bi lahko odtehal te vrednote, ki jih nočno delo žena razbija.

Se tako napredna ideja o gospodarskem uspehu podjetja se razblini v nič, če upoštevamo to. Razblini se brez ozira na to, ali smo zadevo speljali demagoško (s posebnim denarnim dodatkom za nočno delo) ali odkrito.

Se enkrat poudarjam, tega ne pišem zaradi »Topra«, niti zaradi katerega koli podjetja. Temveč zato, ker menim, da je družbeno nevdružno in skrajno neodgovorno, če bi dopustili, da bi v celjskem okraju s tako ali tako motivacijo teptali osnovno načelo, ki so ga naši skupščinski organi po vsebini in vrednosti jasno ocenili. Žena ima in bo imela v naši družbi posebno mesto (to velja tudi za celjski okraj) in prav nobene gospodarske utemeljitve ji tega mesta ne smejo vzeti.

Zal pa moramo priznati, da bi ji ga vzele, če bi se zadeve še naprej razvijale v tej smeri. Mile Iršič

DVA PROBLEMA

Eden od obeh je pred nedavnim rešen, ko so dokončno zgradili novo upravno poslopje DOZ v Celju. V dosedanjih delovnih prostorih, v katerih so se gnetli uslužbeni tega zavoda, o nekem dobro organiziranem delu ni bilo možno govoriti. To so bili menda res najsibši pisarniški prostori v Celju. Zato zaposlenim uslužbenecem velja tudi priznanje, da so kljub slabim pogojem vendar v

glavnem izvrševali ne ravno lahke, dokaj obsežne in za družbo pomembne naloge.

Neposredno ob tem novem posloju pa je še neresen kar precej pereč problem — avtobusnega postajališča ali celo postaje. Gre namreč za prepotrebno čakašnico. Ne glede na vremenske prilike, ne glede na dež ali sneg ali pa sončno pripekot marajo številni potniki stati in čakati

Besedo imajo delegati

NA NEDAVNI KONFERENCI ZVEZE KOMUNISTOV ZA CELJSKI OKRAJ SE JE ŽIVAHNA RAZPRAVA ODVIJALA TUDI V KOMISIJI ZA DELO KOMUNISTOV NA TERENU

Tovariš Tone Skok je med drugim govoril tudi o vlogi poverjeništev stanovanjskih skupnosti. Tako je ocenil njihovo vlogo:

»Zelani smo pristopili k ustanavljanju poverjeništev stanovanjskih skupnosti. Le-ta so občinskemu komiteju v mnogem pomagala. V zadnjem času pa opažamo težnjo poverjeništev, da bi postala samostojna, kar pa ne morejo biti. Njihova naloga namreč ni, da bi bila vmesni organ med občinskim komitejem in osnovnimi organizacijami, temveč predvsem, da na območju stanovanjske skupnosti združujejo vse politične sile, da le-te tudi laže skupno in enotno nastopajo. Menim tudi, da bi ustrezala oblika dela, kjer bi z vsakim poverjeništvom sodeloval in tesno delal vsaj po en član občinskega komiteja.«

Tovariš Skok je v nadaljevanju analiziral tudi nekatere slabosti delovanja občinskih komitejev in potrebo po poglobljeni dejavnosti komitejev. Kar zadeva delovanje osnovnih organizacij pa je dejal: »Osnovne organizacije mnogokrat preveč razpravljajo o organizacijskih problemih, hkrati pa se ne poglabljajo dovolj v probleme kraja ali posameznih področij družbenega življenja. To napako bo potrebno predvsem popraviti, saj je prva naloga komunistov, da se borijo za pravilno politično smer na terenu, da delajo v družtvih in sploh v naši družbeni dejavnosti. Sestanki pa morajo biti le sredstvo za osvajanje enotnih akcijskih smernic.

Franček Knaflječ je govoril o nekaterih problemih dela z mladimi komunisti:

Prvo politično izobrazbo in vrednotenje političnega dela dobivajo

mladi komunisti v mladinskih organizacijah. Tu se razvijajo njihovi interesi, prihajajo do spoznanja, da je prava človekova vrednost njegovo delo in ne formalna avtoriteta in da je sestanke zaradi sestanka popoln nesmisel. Če tako izoblikovan mladinec pride v osnovno organizacijo, ki deluje le formalno, je brez dvoma razočaran. Še posebej, če upoštevamo naraven elan mladih ljudi.

Tu je treba tudi iskati odgovor na vprašanje, zakaj je bilo v preteklem obdobju izključenih toliko mladih komunistov. Analizirati pa bi morali, kaj so naredile te osnovne organizacije za »usposabljanje mladih komunistov!

Delegat Ivan Berk je podrobno govoril o potrebi močnejšega angaziranja komunistov v športnih društvih. Šport v Celju se nahaja v kritičnem obdobju, kaže se tendenca opadanja dejavnosti nekaterih društev in podobno. Tak razvoj pomeni veliko škodo, saj je telesna vzgoja pomembna družbena dejavnost. Vzgojna in politična. Zavedati pa se moramo hkrati tudi, da brez pravega vrednotenja dela komunistov v telesnovzgojnih organizacijah ne bomo mogli niti zahtevati od komunistov, da bi se bolj posvečali delu v športnih društvih.

V komisiji za delo terenskih organizacij Zveze komunistov so mlajši delegati podrobno analizirali probleme šolskih skupnosti, posebno vzgojno vlogo dijaških domov in še nekatere druge probleme. Zelo pestra pa je bila tudi razprava o ideološkem izobraževanju članov Zveze komunistov, o nekaterih organizacijskih vprašanjih in podobno.

nezaščiteni. Včasih lahko traja čakanje precej dolgo.

Res je, da ta prostor ni več primeren za današnji avtobusni promet in za današnje številne potnikov, vendar pa ne bi bilo napačno, če bi tu uredili vsaj začasno čekašnico s provizorno nadstrešnico. Potniki sedanje stanje upravičeno kritizirajo in bi morda le kazalo o tem razmisлити.

SE ŠESTNAJST STANOVANJ

Pred dnevi sta oba zbora žalske občine sprejela sklep, da občina najame ustrezen kredit za zgraditev šestnajstih stanovanj. Od teh bodo zgradili štiri v Libojah za potrebe prosvetnih delavcev (tu je nova šola), štiri v Prebodu za zdravstveno in prosvetno osebje ter osem stanovanj v Zalcu.

Še zadnji otok

Prebivalci iz vzhodnega dela Dobra pri Planini so se doslej počutili kot na otoku. Ne zaradi vode, temveč zaradi luči. Vseposvods okoli so že »brlele« električne žarnice, pri njih pa še vedno petrolejke.

Zato so se letos v začetku leta zbrali in sklenili, da bodo napeli vse sile, da tudi pri njih zagori električna luč in da ne bodo več »otočani«.

Veliko je bilo začetnih težav, vendar so jih premagali. Tako so 17. oktobra začeli »delati« luč. Zgraditi je bilo treba daljnovod, transformator in nizko napetostno omrežje.

Pri tem delu, ki bo koristilo vsem prebivalcem, so tudi vsi pomagali. Eni so delali tu, drugi tam. Kopalni so brez ozira na dež in bato. Tako jih čas ni presenetil. Zgradili so v enajstih dneh tudi transformator. Polem pa so opravili svoje še električarji.

Na majhni slovesnosti, ki so jo ob

dograditvi priredili, je električni tok za te predel vključil bivši komandant XIV. divizije Ivan Kovačič-Efenka. F. T.

torvarna nogaric in drobne konfekcije

V Zelezarni Štore so povečali skrb za varnost pri delu

Delavski svet v Zelezarni Štore je zadnja leta posvetil izredno pozornost varnosti na delovnih mestih. Zaradi tega se je število nezdod od 1950. leta do danes znatno znižalo. Medtem ko je pred desetimi leti bilo 30 odstotkov nezdod, je lani ob koncu leta padel na 11%. Še posebej se je izboljšala varnost pri delu nekaj let nazaj, ko so po obratih uvedli komisije za higiensko tehnično zaščito dela.

V zadnjih letih so uvedli v obratih dokaj tehničnih izboljšav in zavarovalni številna delovna mesta. Hkrati s tem so posvetili posebno pozornost varnostni vzgoji delavcev, še posebej pri na novo sprejetih delavcih, ki so jih priučevali v pravilnem in varnem načinu dela. Na splošno lahko trdimo, da se je v štorski Zelezarni v zadnjih letih dokaj razvila težnja vsega kolektiva za boljše in varnejše delo.

Pred desetimi leti so imeli letno 450 do 500 nezdod pri delu, pred dvema letoma pa je to število padlo na 282 in lani celo na 215 nezdod. Lani so te nezdode terjale 5479 izgubljenih delovnih dni, kar pomeni zaposlitev 17 delavcev skozi vse leto, ali izgubo na narodnem dohodku skoraj 28 milijonov din. Iz tega je najbolj razvidno, da je skrb na področju varnosti dela izredno važna ne le v etičnem in humanem oziru, ampak tudi iz gospodarskega stališča.

Tudi letos so štorski Zelezarji na tem področju dosegli izredno lepe uspehe. V prvem polletju je odstotek nezdod padel celo na 9,4 in so v tem pogledu v mesecu ju-

niju dosegli prvo mesto med vsemi jugoslovanskimi železarnami.

V štorski železarni pa brez dvoma vpliva na nezdode pri delu in izven službe tudi venka oddaljenost nekaterih delavcev od zelezarne, saj mnogi stanujejo ure in ure daleč od Štor. Anketa je pokazala, da opravijo štorski železarji dnevno z železnico 8214 km, z avtobusom 314 km, z dvokolesom 4634 km, z motornim kolesom 54 km in peš 4750 km. Vsega skupaj dnevno napravijo 18026 km in porabijo za to dnevno 2487 ur, kar znaša 23% časa, ki ga prebijejo na delu. To pa je visoka številka in seveda velika napora, ki najde svoj negativni vpliv tudi pri delu. Pri oddaljenosti 5 km znaša nezdodni odstot. 9,75, pri 10 km 15,6, pri oddaljenosti 20 km pa že 44,7%.

Da bi to stanje kar se da omilili, vozijo delavce na delo in z dela z avtobusi in so lani v ta namen izdali skoraj 7,5 milijonov din. Za nabavo zaščitnih sredstev so lani potrošili 24 milijonov din, za okrepčilne pijače pa 10 milijonov din.

IMENOVANJA

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Zalcu so na osebno prošnjo razrešili dolžnosti dosedanjega direktorja rudnika Zabukovca ing. Valentina Gostišo in na njegovo mesto začasno imenovali dosedanjega obratovodjo rudniškega obrata v Libojah tov. Martina Gorška.

Hkrati so zaradi upokojitve razrešili dolžnosti direktorja strojne postaje in na njegovo mesto imenovali Nika Skobernetu.

Kolektiv hotela „Evropa“ Celje Vas vlijudno vabi na veliko silvestrovanje

Tri godbe - pevci program - darila - nagradno žrebanje

Rezervacije v pisarni

konsumacija obvezna

Nove oblike in metode v delu kulturno prosvetnih društev

S SKUPSCINE OKRAJNEGA SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV

Kakor je bilo razvidno iz izčrpnih poročil in razprave, je kulturno prosvetna dejavnost v razdobju od zadnje skupščine dosegla očiten vzpon tako v množičnosti kakor kvaliteti, istočasno pa pokazala tudi pomanjšljivost zlasti v nekaterih standardnih formah ljudsko prosvetnega udejstvovanja.

Spriču nenehnega razvoja družbeno političnega življenja je razumljivo, da prihajajo tudi na področju kulture do izraza težnje po ustrežnejših in sodobnejših oblikah in metodah dela. Zato je bila pravzaprav celotna vsebina skupščine posvečena tem vprašanjem. Mnogo so razpravljali o klubih in klubskem življenju kot eni izmed osnovnih oblik, ki naj bi zajela vse veje amaterske ustvarjalnosti, združevala ljudi v kulturno skupnost in ji posredovala kulturne vrednote v podobi dramskih, lutkovnih, glasbenih, filmskih, literarnih in drugih prirediteljev, razgovorov, razprav in tako dalje; razpravljali so o dramskih revijah in pevskih festivalih in naposled tudi o materialnih možnostih, ki naj bi poleg amaterske požrtvovalnosti pripomogle k ostvartitvi ciljev.

Kulturno prosvetna dejavnost je dosegla tisto stopnjo, ko moralna opora sama več ne zadostuje, ko društva ne bodo mogla pogrešati primernih prostorov, primerne opreme in vsega tistega, kar sodi v okvir njihovega uspešnega delovanja. Sodobna telekomunikacijska sredstva in drugi tehnični pripomočki bi morali biti sestavni del slihernega dobrega kluba. Če pa za ilustracijo navedemo okoliščino, da je v celjskem okraju 112 društev, ki imajo skupaj 270 odsekov, pa med drugimi samo 36 dvoran, 50 odrov, 16 klubskih prostorov, 7 radijskih sprejemnikov, 6 televizorjev in 8 magnetofonov in vrhu tega bolj ali manj prazne blagajne, se poraja vprašanje, s čim zagotoviti pogoje za uspešno delo in kako doseči smoter. Kakor je pokazala skupščina, je rešitev v večji povezanosti občinskih svetov in okrajnega sveta s političnimi in oblastnimi forumi ter v večjem razumevanju za kulturne potrebe občanov. V tem smislu je eden izmed predlogov komisije za sklepe tudi ta, da bo okrajni svet poskrbel za intenzivnejše reševanje materialnih problemov društev.

Dejavnost sosvetov

Skupščina je naposled obširno obravnavala tudi dejavnost posameznih sosvetov. Med njimi v največji meri sodeluje za klubsko življenje, kar je spriču vsega povedanega razumljivo. Na področju našega okraja je trenutno dvajset klubov, od katerih jih nekaj že dela. Društva so zanje pokazala veliko zanimanje, kar pomeni, da se bo njih število še močno povečalo. Da pa bi jim zagotovili lažje delo, je okrajni svet priporočil, naj bi pri sestavljanju občinskih proračunov upštevali primerne dotalcije tudi za klubsko življenje.

Ena najboljših tvornih in razširjenih dejavnosti je bila v preteklosti amaterska dramska dejavnost. Njena vloga je bila vseskozi pozitivna, njena repertoarna politika pa se je po zaslugi dramskega sosveta in režiserjev izboljšala — igralske družine vedno bolj segajo po naprednih sodobnih avtorjih. Občinska dram-

ska revija v Dobrni, okrajna dramska revija v Storah ter sodelovanje Dečavskega odra na republiški reviji v Kopru — to je le zunanji odraz dela.

Se vedno pa je bilo premalo pozornosti posvečeno mladinski dramatik, zato je dramski sosvet predlagal, naj bi v bodoče prirejali občinske mladinske dramske revije, na katerih bi izbirali kandidate za republiško revijo. Se to sezono bo tako revija na Jesenicah.

Nada je velja omeniti tudi to, da prihajajo društva vedno bolj do zaključka, da tradicionalne večvečerne predstave niso več v skladu z novimi oblikami dela, saj zahtevajo tudi preveč časa ter da bi jih bilo zato treba prilagoditi klubskemu okviru.

Pomembno delo sta opravila tudi

skupščina za vokalno in instrumentalno glasbo. Medtem ko se je prvi ukvarjal predvsem s vprašanji zborovskega kadra in množičnosti pevcev, pa seveda s celjskim pevskim festivalom, je drugi posvečal vso skrb vzgoji dirigentskega kadra ter nudil pomoč posameznim instrumentalnim skupinam. Oba sosveta sta priredila več tečajev za pevovodje oziroma dirigente.

Glede na to, da je v našem okraju pevska kultura močno razširjena, bodo tudi letos prišlo do izraza posamezne občinske revije, nato pa še okrajna revija, ki bo v Rogaski Slatini in ki naj bi dobila pečat praznovanja dvajsete občinske vstaje.

V okviru okrajnega sveta so delali še sosveti za knjižnice in čitalnice, izobraževalni sosvet ter sosvet za šah.

PRVA RAZPRAVA

o načrtu gradenj kulturno prosvetnih objektov v Celju

(Sklad »Ivanke Uranjekove«)

Na začetku tedna je bila pod vodstvom predsednice Marice Zorkove redna seja sveta za kulturo pri Občinskem ljudskem odboru v Celju. V osrednji točki dnevnega reda je bila razprava o osnutku predloga gradenj kulturno prosvetnih objektov v okviru perspektivnega programa za naslednjih pet let. Člani sveta so se strinjali s predlogom, po katerem naj bi v razdobju do 1965. leta dobili v Celju centralno prireditveno dvorano za velika zborovanja, kulturne, festivalske, športne ter zabavne prireditve, nadalje obnovljeno poslopje Stare grofije ter nov prizidek za Studijsko knjižnico, urejen muzej NOB v prostorih starega magistrata, mladinski in pionirski dom z lutkovnim gledališčem, centralno ljudsko knjižnico in čitalnico, glas-

beno šolo ter kulturno izobraževalni center. Menili pa so, da bi se najprej morali lotiti gradnje centralne prireditvene dvorane (po programu naj bi bila zgrajena že v 1962. letu), nadalje, da bi se čimprej morala končati dela na Stari grofiji in zgraditi prizidek za Studijsko knjižnico in končno, da naj bi se tudi gradnja nove glasbene šole začela prej, ne pa šele ob koncu petletnega programa. Kar tiče mladinskega doma so se bolj ogreli za ureitev prostorov v bivšem domu OF, ker bi bila izvedba tega načrta cenejša in dosti bolj primerna.

Razen tega je svet v načelu osvojil predlog posebnega odbora, da naj bi se sklad za podeljevanje denarnih nagrad kulturnim, znanstvenim, gospodarskim in ljudsko prosvetnim delavcem imenoval po prvoborki in padli tački Ivanki Uranjekovi. Prav tako so se strinjali z odločitvijo, da naj bi se prve nagrade iz tega sklada podelile ob praznovanju občinskega praznika prihodnje leto. O ustanovitvi sklada, njegovem pravilniku in podobno pa bo sklepal ljudski odbor.

Učitelj Metod Požar - 70-letnik

Te dni bo minilo sedemdeset let, kar se je rodil v Radečah pri Zidanem mostu Metod Požar, šolski upravitelj v poklju. Maturiral je leta 1909 na učiteljski v Ljubljani. Prva leta svoje službe je prebil med prijaznim primorskim ljudstvom v Slapu pri Vipavi. Ze tu je Metod Požar videl, da med Primorci bren petlja ne moreš izhajati in ko je bil premeščen iz Rovt nad Logatcem v Matejino vas pri Postojni, je ustanovil pevsko društvo. Sodeloval je tudi v učiteljskem pevskem kvartetu postojnskega okraja. Tudi njemu ne prizanesa prva svetovna vojna. Moral je obleči vojaško suknjo. Toda kmalu je bil ranjen in po koncu vojne je pohljal v Ljubljeno Primorsko ki mu je postala drugi dom. Skupa z ženo sta kljubovala italijanskemu imperializmu, ki se je trudil izkoreniniti slovensko šolstvo. Leta 1921 pa je moral tudi on zapustiti svoje službo in oditi v Jugoslavijo, ki mu je nudila zatočišče. Učil je v Kamniku v osnovni šoli, pridno je prepeval v pevskem društvu Lira. Bil pa je marljiv tudi kot član čitalniškega salonskega orkestra. Kot pozhitvovalnega učitelja, vnelega peca, živahnega družabnika, naprednega vrtnarja in funkcionarja pri sokolskem telovadnem društvu so ga imeli priliko spoznati ljudje v Zaglogu pri Ljubljani, Bočni pri Gorjem gradu, Bohinjski Bistrici in v Sempetru v Savinjski dolini.

Bil je upravitelj šole v Sempetru. V tistih nezanesljivih predpripravih dneh je vodil pevsko društvo Savinjski zvon, ki je bilo zelo napredno usmerjeno. Bil je ves čas napredno misleči človek in vseskozi učitelj, ki se je posvetil otrokom, jih vzgajal v narodni zavesti in jim vzbujal ponos, ljubezen do dela ter odpor do vsega krivičnega in izkoriščevalskega. Mnogo njegovih učencev je pozneje sodelovalo v narodnosvobodni borbi. Tudi Metodu Požarju je bilo dano, da je moral trpeti s svojim narodom. Nemci so ga takoj po prihodu zaprli v Prebodu. Potem so ga prepejali v Kapucinski samostan v Celju. Od tu je bil z ženo in tremi otroci izseljen v Paračino in Zaječar. Vsa družina se je leta 1945 srečno vrnila v Sempeter v Savinjski dolini. Kljub temu, da bi Metod Požar že lahko odšel v pokoj, je odžil zasluženi po čitek in kot upravitelj Sempetrske osnovne šole pomaga pri obnovi domovine v najtežjih letih. Po 45-letnem službovanju je prenehal aktivno službovati. Domovina se mu je oddaljila z redom dela III. stopnje. Vseeno pa je, čeprav že v sedmem desetletju svojega življenja, še nekaj let sodeloval kot tajnik telovadnega društva Partizan v Sempetru in kot prosvetni referent na občini.

Vsi, ki so izpoinjevali njegov ljubeznivi življenjski krog, si žele, da bi še mnogo let užival svoj počitek.

D. D.

ČAKANJE

Čakali smo v dolgi, dogi vrsti, čakali usako jutro pred zoro, čakali na košček tistega sonca, ki se mu pravi sreča.

Pa, preden smo prišli na vrsto, se sonce zmeraj, zmeraj zašlo. Samo bledikast pramen se je kdaj pa kdaj ujel v naših željnih očeh.

Toliko, da se naprej, usako jutro pred zoro čakamo v dolgi vrsti, usak na svoj košček sonca...

Silva Radlenko

CHOPIN IN BACH

Poljska pianistka Halina Czerny Stefanska je pripravila spored del, ki pripadajo izključno dvema epohama zgodovine umetnosti: baroku in romantiki. Ob takem sporedu, ki pripada dvema tako različnima duhovnima sistemoma, se običajno kaže posebna nagnjenost izvajalca k eni ali drugi smeri, pa vendar tega ni bilo opaziti pri Stefanski, ki je izvajala Rameauja in Sebastiana Bacha prav tako suvereno, kot dela Chopina ali Schumanna. V slogu duhovitega in igrivega rokokoja izvajane Rameaujeve Pieces de klavcira s svetlano Sarabando na začetku in programsko La Poule na koncu, so bile prav tako pristne, kot Schumannova Arabeska, le da je pianistka zablistela tam s tehniko drobne, lahke igre, kakršna se poda klavpecinu, tu je pa zavladala s sijajno, nepresežno lepoto kantilene, v kateri je izreden mojster, saj ji klavir naravnost poje!

Po daljšem presledku je zaigrala Poljankinja skladbe svojega rojaka Chopina, pred katerimi se odkrijemo, saj to je bil Chopin iz prve roke! Pianistka zastopa objektivno smer tolmačenja Chopina, ki so ga virtuozni svojčas zmaličili in ponižali do solzave patetike. Njena igra, ki ji ni manjkalo bogat zanos, se je odlikovala s širokim zasnutkom, umirjenim dahom in prefinjenim prednašanjem melodije. To, kar se ne bi dalo razstaviti na faktorje, in kar nas je useskozi osvajalo v teku koncerta je bila pač velika osebnost gostje, ki je s svojimi močnimi izvajalskimi idejami zakraljevala dvorani. Po izvedbi Lisztove Rapsodije, v kateri pianistka, verjetno že utrjena, ni našla muzikalno preprečitve povezave med posameznimi virtuoznimi kompleksi skladbe, je zopet zablistela njena izrazna moč v dodatku koncerta, dvema Chopinovima valčkom.

Modič Vlado

Posvet o klubskem življenju v Ljubljani

Pred dnevi so se zbrali na vabilo Sveta Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije predstavniki močnejših klubov in komisij za klubsko življenje pri okrajnih svetih. Posvet je pokazal izredno živahno dejavnost na tem področju kulturno prosvetnega dela in pokazal na vrsto problemov, s katerimi se srečujejo organizatorji klubov. Največja prednost te vrste kulturne zabave in vzgoje je raznolikost oblik, ki jih prireditelji prilagajajo domačim razmeram — socialni strukturi udeležencev, njih zanimanju in izobrazbi, prostorom, prometnim zvezam in podobno. Marsikje so se rezultati intimnega klubskega dela pokazali tudi navzven: na Jesenicah so na primer vzbudili zanimanje za simfonične koncerte, v Velikih Laščah za filmske predstave, ma one povsod pa za poslušanje radijskih iger in za ogled televizijskih oddaj s komentarji. Klubi so se pokazali kot uspešna vez med pasivnimi poslušalci in aktivnimi amatjerji, med predavatelje pa so uvrstili številne kulturne in javne delavce. Kot najbolj uspešna oblika razgovora se je doslej pokazal intervju, literarne večere in akademije pa so poživil z glasbo in sklopičnimi slikami.

Danes deluje v Sloveniji nad 200 klubov, kar pomeni, da je ta oblika dela prodrla že v dobro tretjino Svobod in prosvetnih društev. Na posvetu so se njihovi predstavniki seznanili s programom publikacij, ki jih zanje pripravljajo Prosvetni servis v Ljubljani, zastopniki RTV Ljubljana in »Sava film« pa so jim objavili izčrpejša obvestila o oddajah ter o novih filmih.

D. T.

S polic Studijske knjižnice

- Aristoteles: Nikomahische Ethik. Frankfurt a. M. und Hamburg 1957. S. 20012/151.
 - Brogie L.: Licht und Materie. Frankfurt a. M. und Hamburg 1958. S. 20012/226.
 - Frankfurt a. M. und Hamburg 1957. S. 20012/179.
 - Dovski L.: Genie und Eros. Frankfurt a. M. und Hamburg 1959. S. 20012/256.
 - Freud S.: Der Witz und seine Beziehung zum Unbewussten. Frankfurt a. M. und Hamburg 1958. S. 20012/193.
 - Grüter M.: Konzertführer. Neue Musik. Frankfurt a. M. und Hamburg 1958. S. 20012/94.
 - Hofmann W.: Zeichen und Gestalt. Die Malerei des 20. Jahrhunderts. Frankfurt a. M. und Hamburg 1957. S. 20012/161.
 - Kühn H.: Der Aufstieg der Menschheit. Frankfurt a. M. und Hamburg 1957. S. 20012/252.
 - Moore H.: Schriften und Skulpturen. Frankfurt a. M. und Hamburg 1959. S. 20012/250.
 - Nietzsche F.: Vorspiel einer Philosophie der Zukunft. Frankfurt a. M. Hamburg 1959. S. 20012/250.
 - Plutarhos. Frankfurt a. M. und Hamburg 1957. S. 20012/165.
 - Wiesner W.: Organismen, Strukturen, Maschinen. Frankfurt a. M. und Hamburg 1959. S. 20012/250.
 - Zweig S.: Drei Meister. Balzac, Dickens, Dostojewski. Frankfurt a. M. und Hamburg 1958. S. 20012/192.
- Knjižnica je odprta vsak delavnik od 8. do 18. ure, ob sobotah pa samo od 8. do 15. ure.

USPELA PREDSTAVA

Pred nekaj dnevi je dramska družina Svobode iz Stor z velikim uspehom uprizorila Marina Držiča »Tripče de Litočče«. Predstavo je režijsko pripravil Zdenko Furjan, v glavnih vlogah pa so nastopili Tinka Jev-

šinek kot Kate, Marija Stor kot Manda in Stefan Gerkeš v vlogi Trpča. Zlasti odlične so bile kreacije glavnih vlog, saj so njihovi silnici doživljali aplavze na odprti sceni.

Iz albuma igralske družine v Prebodu: Scena iz Ostrovskega »Po tuji krivdici

ZA MALE BRALCE

Skok skozi okno

Bil je mračen zimski večer pred sedmimi leti. Teta me je zgodaj položila v posteljo in takoj sem zaspala. Nato je odšla po opravkih in me pustila samo...
Toda zvečer sem se še enkrat prebudila. Ker nisem v sobi nikogar videla, me je postalo zelo strah. Kot bi trenil, sem odprla okno in skozenj skočila na poleđeno cesto. Kar bosa in v spalni srajčki sem tekla mimo dveh sosednjih hiš k tretji, kjer je še gorela luč. Potrkala sem na vrata. Gospodinja, ki mi je odprla, najprej od presenečenja sploh ni mogla do besede. Ogrla mi je premrzle noge, me zavila v odejo in me »štuparamo« odnesla domov. Teta se je takrat vračala od sosedu, kjer me je iskala. S sosedo sta me spravili v poste-

ljo, mi dali toplega lipovega čaja in se še dolgo v noč pogovarjali, medtem ko sem jaz že sladko spala v topli postelji. Ko sem se zjutraj prebudila, mi je mamica povedala o usodi deklice, ki je bosa v snegu pobegnila od doma. Prehladila se je, zbolela in ohromela.
Ta zgodba se mi je tako globoko vtisnila v srce, da nisem nikoli več skakala skozi okno. Od takrat me ni več strah samo, temveč na toplem in suhem, zelo, zelo pa se bojim bolezni.

Anica Ocvirk,
Vrhe 21,
Teharje pri Celju

Neusmiljen

Lahno se pozibavajo osamljeni lističi na veji. V valovanju čakajo ločitev od drevesa. Cas je neusmiljen.
Za drevosom stoji žena zavita v odejo. Obotavlja se kot mati, ki se odpravljaja od doma. Težko ji je zapustiti kraj, kjer je prebila tri mesece. Toda čas je neusmiljen. Z odejo si obriše roso lice in pomaha z rokami podobnimi lističem na veji. Težko ji je. Se enkrat se ozre na nasprotni hrib. Na njem že kraljuje druga žena. Z omahljivimi koraki odide. Večer zaplaha, kakor bi ji hotel povedati: »Cas je neusmiljen«.

Kramer Franc,
Medlog, Ce. je

Vse kar je prav

Tanček se pritoži mami: »Vse kar je prav! Petrov kos pogače je vedno večji od mojega! Vsega dobi več kot jaz.«
Mamica hitro pogleda in ko vidi, da ni tako, sinčka tako-le zavrne: »Vsega? Res čudno. Kako pa je bilo večeraj, ko vama je očka navil ušesa, ker sta mi vse popoldne nagajala? Takrat se nisi nič pritoževal zaradi manjšega deleža.«

Anica Ocvirk,
Vrhe 21.

Dobri prijatelji

V nedeljo je bila v Narodnem domu konferenca mladine celjske občine, ki so jo pozdravili tudi pionirji odreda »Toneta Tomšiča« iz prve osnovne šole v Celju. Drobni, toda odločni so stopili pred delovno predsedstvo

in močan glas njihove predstavnice je zadonel po veliki dvorani. Povedali so, da želijo, da bi jim mladinci tudi odslej pomagali pri njihovem delu, zaeleli konferenci obilo uspehov in predsedstvu izročili lep šopek rdečih nageljnov.

Varčevala bom

Obiskala nas je teta, mamina sestra. Ob slovesu je vse otroke obdarila in jaz sem dobila lep, čisto nov tisočdinarski bankovec. Zame je to že kar precej lepo bogastvo.
Drugo jutro sem nov bankovec odnesla v šolo, da bi ga pokazala prijateljicam. Ze med potjo sem se pred sošolko hotela pohvaliti. Sli sva preko lesene brvi in potegnila sem bankovec iz žepa. Pomahala sem z njim pred sošolkinim obrazom in ji prav ponosno razložila, da je moj. Toda jo! Ko sem tako bahavo mahala z njim okrog sebe, se mi je nenadoma izmuznil iz rok in veter ga je igrivo izročil valovom potoka. Ostala sem praznih rok in

s solzami v očeh sem zrla za njim. Potem sem se spomnila pesmice, ki pravi: »Detece dobi denar. Kaj bi z njim počelo? Spravit mamiči ga da, pa bo mir imelo.«
No, po toči je prepozno zvonilo. Pa sem vseeno sklenila, da bom prihodnjič tudi jaz dala mamiči denar.

Stefka Tekner,

Naše nove dolžnosti

Devetindvajsetega novembra smo postali člani mladinske organizacije. Prestopili smo prag, ki loči pionirje od mladincev. Zdjaj nas čakajo nove naloge in nove dolžnosti. Najprej bomo ustanovili šolsko skupnost, ki bodo vanjo včlanjeni vsi razredi, mislim sedmi in osmi, ker smo najstarejši na šoli. Nič več ne bomo samo skrbeli za snago po hodnikih in razredih, zdaj se bomo morali baviti z najrazličnejšimi problemi. Upamo, da se bo z ustanovitvijo šolske skupnosti tudi disciplinina na našem zavodu močno izboljšala. Organizirali bomo še razne prireditve, izlete in podobno, prav ponosni pa smo na naša predavanja, ki jih imamo tudi v nižjih razredih.

Ko bo naše delo še bolj zažvelo, vam bom še pisala.
Irena Sumec,
Bukovžak 16,
Teharje pri Celju.

Mlada predavateljica

Predstavljamo vam Darjo Jazbec. Zakaj ravno njo?
Darja je nedvomno ena najmlajših predavateljic v Celju. Prvo njeno predavanje je bilo o posebnem tečaju za poučevanje esperanta. Darja se je tega tečaja, ki je bil v Bohinju, udele-

žila in potem pripravila lepo predavanje za esperantiste in sošolce na drugi osnovni šoli. Zdjaj pripravljaja še večer narodnih pesmi, popevk, v svoji mladi glavi pa ima še veliko, veliko zamisli. Upa, da bo našla dovolj časa, da jih bo uresničila.

Naš vrabec

Doma imamo pravega vrabčeka. Priletel je nekega dne, ko smo krmili kokoši in od takrat nikoli ne zamudi njihovega »kosilca«. Koruza se razleti po tleh, kokoši se zberejo okrog nje in vrabček je že sredi njih. Sprva ga je večkrat kakšna kokoška kljunila, zdaj pa so se ga že navadile.
Naš vrabec pa je tudi zelo navihlan. Kokoške včasih tako preplaši, da se razbežijo in potem sam pozoblje večino koruze. Prileti od nekd izpod oblakov in se kot jastreb vrže med kokoši.
Mi mu nič nečemo, ima pa velikega sovražnika, ki ga že dalj časa opazuje. To je naš muc in vse kaže, da bo med njima prišlo do velikega obračuna.

Marijan Zohar,
Latkova vas 28

MED PTIČKI

Tale nadvse zgovorni posnetek je napravil naš sodelavec na razstavi koristnih ptic, ki je bila te dni v Celju. Vse dni je bil razstaven prostor poln mladih in starih obiskovalcev — ljubiteljev in gojiteljev naših drobnih pevcev. Ko tako skrbni in ljubozni je treba, da zraste takle ptiček! In koliko veselja prinese s svojim žvrgolenjem v hišo ter poplača ves poprejšnji trud in skrb!

Vidimo, da sta ta dva prijatelja na sliki — gojitelj in ptiček — nadvse zanimiva. Okrog njih stojijo ljudje vseh starosti in z neprikritim veseljem opazujejo ptička, ki je na »gospodarjevo« kretljivo legal na hrbet in zabrcal z nožicami. »Bomo tudi mi kdaj svoje ptičke kaj podobnega navadili,« se verjetno vprašujejo gledalci. Morda res!

SVETOVNI DAN ČEBEL

Leto se nagiba h koncu, narava počiva in počivajo tudi čebele v zimski gruči. Takrat s'avimo svetovni dan čebel, letos 18. decembra.
Dobro bi bilo, da se ljudje seznanijo z deloma že znano gospodarsko vrednostjo, ki nam jo daje čebela in čebelarstvo. Čebelarstvo prispeva k naši kmetijski proizvodnji vsako leto okoli 400 ton medu in nekaj ton voska. To je prva in neposredna korist čebelarstva, ki pa še zdavnaj ni največja. Čebele z opravevanjem raznih kulturnih rastlin pripravijo kmetijstvu mnogo večjo korist kakor z medom in voskom. Pri medsebojnem opravevanju rastlin so potrebni prenašalci pečoda. Glavni prenašalci cvetnega prahu so žuželke. Za večino žužokovetnih kmetijskih rastlin je čebela najprimernejši opravevalec, ker ima nekaterne odlike, ki jih drugi insekti nimajo. Pri večini drugih žuželk prezimijo le posamezne samice in te morajo same skrbeti za zarod. Njih razvoj je počasen in številčno skoraj ne pride v poštev pri opravištvu kmetijskih rastlin — sadnega drevja, raznih vrst detelj, ojnih rastlin, jagodičevja itd. Čebele družine pa preživijo zimo v življenjski združbi po 15.000 do 25.000 in ta koristna armada se do časa, ko cveto kmetijske rastline, razmnoži še najmanj za enkrat toliko. Posebnost čebel je tudi, da se razdelijo v skupine nabiralk, ki obiskujejo istovrstne cvetove. Tako ista čebela ne leti za jablane na hruško, ampak obiskuje le vedno istovrstne cvete. Jablane, hrške, češnje in nekaterne vrste sliv so skoraj samopodne, da se cvet s pelodom iste vrste ne more opravišiti. Tu je nujna medsebojna opravišitev z dobrim pelodom druge primerne sorte in ravno tako opravišitev posredujejo čebele. Dr. Zander, ki je delal te poskuse trdi, da opravišijo čebele

do 80% sadnega drevja. Ta odstotek se pa vedno viša, ker je drugih žuželk (čmrčjev in dr.) zaradi raznih agrotehničnih ukrepov vedno manj. Za zatiranje sadnih škodljivcev se uporabljajo razna strupena kemična sredstva. Pred takimi insekticidni marsikdaj tudi čebele niso varne. Vsako leto se slišijo pritožbe, ki so povsem opravičene. Čebelarji smo mnenja, da bi se z nekoliko truda da o pripraviti sredstva za zatiranje škodljivcev, ki bi za čebele ne bil strupen in škodljiv. Zimsko škropljenje se večkrat izvrši prepozno, ko je že precej cvetov na drevju, oziroma v travi pod drevjem. Pripreti čebele ob škropljenju ne zboljša nič na stvari, kajti večkrat se škropi z dotikalnimistrupi, ki smrtno učinkujejo po več tednov.

Ce smo prepričani, da je čebela kot opravevalka vedno bolj pomembna in ce o nenadomestljivosti in da nudi sadjarjem neprecenljivo korist, potem ji bodimo vsaj malce hvaležni in se v bodoče potrudimo, da jo ne bomo lahko miselno zastrupjali.

Obiskala me je ptica

Bil je mrzel zimski dan, da je sneg škripal pod nogami. Ljudje so hoteli po vaski cesti in drhteli pod debelimi plašči. Sneg je še vedno naletal.
Gledala sem skozi okno. Vse me je prevzela prelest zimske pokrajine. Goranji del okna je bil odprt in nenadoma je skozenj priletel ptiček. Natrosila sem mu drobtinice, pa se jih ni dotaknil. Odetel je k oknu in se zalotal v šipe. Ni navel poti v svobodo. Vzela sem ga v dlani, odprla okno in ga spustila v prostost. Nekajkrat je še zaokrožil pred oknom, potem pa ga je bližnji gozd sprejel v varno zavetje. Toda zasmilil se mi je, ubožec. Pomislila sem na vse tiste ptičke, ki morajo v mrazu prezimovati na prostem. Na okno sem natrosila drobtinice in odslej ni nikoli prazna.
Cvetka Kroljič
Prožinska vas 9

Zena • dom • družina

Mati ali oče

Ko je dopolnila deset let, je bila Simona prikupna, bistra deklica, ki je imela izmed otrok, katerih starši so bili razvezani, še zelo srečno mladost. Njena mamica in očka sta se po razvezi obo drug č poročila in Simona je bila na očkovem novem domu prav tako dobrodošla, kot na svojem lastnem, pri mami. Vsi so skrbeli zanjo, deklica ni bila razvajena, ljubezna in prizadevanj pa ni zlorabljala. Ze lo rada je imela tudi svojo pošestrico Barbaro in marsikako popoldne je obiskala drugo dom svojega očka in se z malo igrala.
Na deseti rojstni dan je mamica povedala Simoni, da se bo morala odočiti, kje bo odslej njeno bivališče. Ostali pri materi, ki je razumevala, skrbna in stroga ter pri očku, kjer je bil naprednejši, čeprav je ljubezni, a oditi na očkov drugi dom, kjer bo neomejena vladarica, saj je kazno, da je Simona očkova s'abost in si lahko vse privoščil, pa tudi očkova druga žena je že zaradi ljubega miru ne bo pretrdo prijela.
Zaradi n'hanja med domom pri svoji materi in med očkovim domom je bila odočitev Simoni težka. Prema o povezanosti je čutila, da bi se brez odošanja odočila za dom svoje matere, kamor spada že zaradi tega, ker je v najtežjem času,

ko je bila še punčka petih let ostala z mamico sama in je ta čas mamica sama pretolkla. — Vedela je, da jo ima očka neizmerno rad in da bo v tem domu neomejena gospodarica, pa čeprav na račun očkove druge žene in male Barbke. Tedaj pa še ni vedela, da bo njena odočitev, da gre k očku, uničila ta drugi zakon, kjer odtlej ni bilo več mesta za malo Barbko in njeno mamico. Simona vzgoja je bila namreč prepuščena mačehi, ki si ni n'česar upala, da ne bi s tem izzvala tožarjenja, besedovanja in preprirov.
Simona je ostala z očkom in z leti vse bolj spoznavala svojo veliko zmožo. Kakor ona do svojega desete leta, tako je tudi očka mihal med ljubezno do prve in druge žene, med prvim in drugim domom. Zaradi tega se je bodisi Simone, bodisi njene matere spomnil ob vsaki priliki in se sčasoma vedno bolj odločevala, svoji drugi ženi in mali Barbki. Ze po dveh letih sta ga tudi ti dve zapustili. Simona pa je odraščala samostojno in zagrenjeno. Očka še vedno ni bil dovolj uravnotežen, da bi se sedaj posvetil vzgoji svoje hčerke, ampak je še hlastal za družbo in zabavo, kakor že tista leta, ko je z nepremišljenostjo uničil dva svoja zakona. Ko je Simona opravila malo mlado, pa je tudi njej začelo presedati to življenje in

odšla je na neko srednjo šolo v Ljubljano.
Mož, ki je vsako veliko življenjsko odočitev uravnal po trenutnem razpoloženju in dobri volji, je ostal sam. Tudi v tem času se še ni zavedel, da je uničil življenji dveh žena, svoje sedaj polodrasle hčerke in, da je zapravlil tudi svoje življenje in, ug'ed s lavanjem med svojim prvim in drugim domom.
Cvetie ob novem letu pa ne iz cvetličarne
Zadnji čas je, da si pri znancih, ki imajo vrličke ali pa kje na sprehođu naberejo nekaj vej španskega berza, divjega kostanja, jablane ali češnje, japonske kutine, fortizije ali mačic in postavimo te v vaze v topli sobi. Vodo večkrat menjamo. Ob Novem letu bo naš dom v cvetju, najlepšem cvetju zato, ker je to najbolj zgodnje cvetje in ker smo ga že pred časom iztrgali zimi.
Najprimernejše za te cvetoče veje so visoke vaze. Za ravne veje brez izrastkov so najprimernejši vrči, za veje berza, predvsem pa za vse nesimetrične in zverženo raščene veje pa so kakor nalašč ustvarjene nesimetrične, ozke in visoke moderne vaze. Seveda pa zavisi mnogo tudi od aranžerja, njegovega okusa in njegove ljubezni do cvetlic.

OBLOGE ZA TLA

Ze pred časom smo vam objavili, da bomo priobčili nekaj nasvetov o izbiranju, polaganju in eščenju oblog za tla. Talne obloge so se v zadnjih letih zelo uveljavile tudi pri nas, čeprav so drage. Vendar pa se je kmalu izkazalo, da zlasti močnejše talne obloge povrnejo vloženi denar, saj nam oajšajo delo v stanovanju, prihranijo čas in denar ter oiepsajo naš dom.
Najcenejša je stragula, trda obloga za tla, ki je primerna za prostore, kjer se malo zadržujemo in so tla ravna. Stragule ne smemo položiti v prostor, kjer so tla mokra, ker je narejena s papirjem ali z juto in se razmoči.
Meška obloga domače izdelave je polivinil, ki se dobro prilze tlo, dobro prenaša vlago in ne postane mehurjast, če ga prav položimo. Debelina polivinilaste obloge je 2mm in je torej primerna za vse, tudi bolj obremenjene stanovanjske prostore. Debejši podoliti je glaziran, polaganje pa ga v javnih zgradbah in lokalih. Podoliti priporočajo strokovnjaki tudi za oblogo kmečkih vej in hodnikov ter v hlevih, kjer tla močno trpijo.
Linolej dobimo pri nas le uvožen. Je bolj lomljiv kakor polivinil in ga mora položiti strokovnjak.
Najboljša talna obloga je guma, Tla morajo biti popolnoma gladka, kakor če polaganje polivinil, ker se guma tlom popolnoma prilagodi in se na vzboklini sčasoma predre. Guma je topla obloga in jo zelo lahko čistimo.
Oblog nikakor ne smemo čistiti s parketnimi loščili, ampak z emul-

zijami, ki so nsmenjene eiščenju talnih oblog. Parketna loščila zaradi topli, ki jih vsebujejo, oblogam škodujejo.

Tehnika doma

Prejšnji teden je bila v mali dvorani Uniona v Celju enodnevna potujoča zagrebška razstava »Tehnika u kuće«. Na razstavi so demonstratorji obiskovalce seznanjali v glavnem z ronanem in aparati v gospodinjstvu, saj med samimi električnimi pripomočki nismo videli ničesar novega. Vsekakor pa je tudi tista gospodinja, ki že ima dalj časa v svojem domu električni štedilnik, pekač, radijski sprejemnik ali televizor, spoznala še kakšen nov princip, da ji bo aparat dalj časa in boljše služil.
Na razstavi je Tovarna emajlirane posode pokazala svojo novo emajlirano posodo »Pastela«, o kateri smo že pisali.
Takšno demonstrativno razstavo bi lahko večkrat priredili, saj je v pomoč sodobni gospodinj. Med pripomočki, kakor sem že povedala, res nismo videli ničesar novega, pa tudi strokovnjakov je pri nas dovolj.

GOSPODINJSKI KOLEDAR 1961

Peti ho letos izšel Gospodinjjski koledar z dodatno brošuro Gospodinjjsko knjigovodstvo. Prispevki v letošnjem koledarju bodo skusali predvsem ustreei vsem željam, ki so jih v lanski anketi izrekle bralke, in tako bo snov kaj pestra in zanimiva. Opozorim naj le še, na jedilnik za vse leto, kjer so jedi primerne letnemu času po zahtevah organizma, kakor tudi po izbiri na tržišču.

Modne kravate 1961

V modnih dodatkih se moška moda često ravna po vzoru ženske in tako so malone na višku letošnje modne sezone prišle na tržišče tudi pri nas temne kravate neizrazitih vzorcev, ki so se uveljavili za sučenejšje ženske obleke. Te kravate so v glavnem uvožene, zelo lepe, primerne zlasti enobarvnim temnim oblekam, vsekakor pa beli srajci. Cena posamezni kravati je 1530 dinarjev in zaradi tega bodo bržkone segale po njih predosem žene pred novoletno jelko. No, kravate po taki ceni pa tudi ne bodo več stereotipno in poceni darilo, pa tudi ne bodo pokazale, da darovalka nima domišljije.

Celjski trg

Slabo vreme je zapustilo svoje posledice tudi na celjskem trgu. Poudaba povrtnin in drugih prebrabrenih artiklov je bila v preteklem tednu izredno slaba, hkrati pa je padlo tudi povpraševanje. Opazili smo močno zvišanje cen, sajca pa so še vedno po 25 do 30 dinarjev. Ker se nam obeta sneg, nam ne preostane nič drugega, kot da upamo, da se bo v naslednjih dneh stanje na trgu popravilo ne glede na slabo vreme.

PRED NOVOLETNO JELKO

Pri občinskem odboru SZDL v Siovc. Konjicah so pred kratkim ustanovili poseben odbor za pripravo novoletne jelke. Ta bo sodeloval z gospodarskimi organizacijami pri zbiranju sredstev, prav tako pa tudi s šolskimi vodstvi in političnimi organizacijami, da bi bile vse proslave in obdaritve čim bolj izvedene.
V. L.

Celjska presenečenja

Mesto Celje slovi daleč po svetu. In je dejansko tudi lepo, pa še vedno povrhu. Bolj poredko se mudim v njem, a vendar doživim presenečenja. Kakšna, sami pogledajte. Zadnjič mi je oče, ki se je že s sedmim križem srečal, naročil, naj mu za staro budilko priskrbim novo, ker je staro počilo. Na vasi, kjer niti cerkvenega stolpa ni blizu, si lahko mislite, kakšen narobe svet nastane, če obnemore stara hišna budilka. No, častitljivo staro sem zavil v časopisni papir in se napotil k celjskim urarjem. Da, k urarjem, moram reči, ker je to bil pravi križev pot od enega do drugega.

Pravi pravi me na kratko odpravili, češ da že dve leti ne popravljajo več budilk, temveč samo »sinec urice. Tam na trgu pa se je ljubka mlada urarka prav pristržno nasmejala, ko sem izmotal medenasto budilko in poprosil za pero. E, takih peres pa nimamo! Hitro sem uskočil: »Oprostite, kaj popravljate sploh budilke?« Nekako, moram že spet reči, ljubko se je nasmejala in dejala: »Oja, tudi včasih? Samo veste, naši to ne delajo radi, ker se pri takih večjih urah preveč umazajo. Verjemite, da sem si hitro pogledal na roke, če že nimam vseh črnih, ko sem tolikokrat držal staro revico v rokah; pa niso bile. Nazadnje sploh nisem vedel, kdo se je boji

zamazal; jaz, ki sem uro spet lepo povijal v stari časopis ali oni, ki se je sploh niso dotaknili. Vljudno sem se poslovil in z molčečo uro v stari aktovki krenil še na tretji naslov blizu slovitoga slaščičarja Bakijeviča. No, tam si je naša stara ura le oddahnila, ko je zagledala kar celo vrsto vrstnic in starih sorodnic. Ko sem se po dobrem tednu vrnil, je že spet neumorno klepetala, kot dobra stara teta in tudi oče doma se je veselo nasmejal, ko sem mu povedal, da je sredi vožnje na avtobusu zadržala, kot bi se sama srečno nasmejala, da je križev pot mimo.

Pa še drugo se mi je pripetilo. Kupil sem lepe svetle cevi za električne svetilke z vsem priborom, pa bi bil od domačega električarja skoraj tepen. Buče z 10 centimetrskim vratom nikakor ni mogel pripeti na skoraj 20-centimetrsko podlago. Se bolj pa se je jezil, ko niti eden vijak ni mogel naviti na cevi. Se danes nimam svetilk, ker bom moral stopiti še k obrtniku, kot so mi ponovno povedali v celjski prodajalni, da mi bo primerne navoje urezal. Tako je menda prav, da poskrbimo še obrtnikom za kruh. Meni pa le ni do tega, ker še nisem prekoračil planiranega standarda.

Zdanes sem radoveden, na kakšna celjska presenečenja bom naletel prihodnjic. Gotovo bo spet kaj všelega v prid mestnemu slovesu.

Novi pogled na Gaberje

Nered na Slomškovem trgu 1

Prav z istim namenom — to je s pričanjem, da bodo ljudje, ki so za tako ali tako stanje odgovorni, javno tudi odgovorili na zastavljeno vprašanje, objavljamo tudi tretji prispevek v rubriki »Vase vstitev«. Postal pa nam ga je hišni svet. Tole nam pišejo: Ze takoj, ko je stanovanjska uprava dodelila lokal v hiši na Slomškovem trgu št. 1 »Stavbeniku«, kjer so uredili obrat »Steklarstvo«, se je na dvorišču pojavil nered in nesnaga. Vsevprek so metali zaboje, slamo in papir. Naslov podjetja se je sicer v tem času menjal, nesnaga pa je ostala. Polomili so celo dvorišna vrata in razkrili del zidu. Tedaj so obljubili, da bodo poravnali škodo. Vendar o tem doslej ni sledu, pač pa se je stanje še poslabšalo. Na dvorišču pa razen tega lahko najdete polomljen voz, mesarsko kladno in še kaj! Za nateček pa je bivši finomehanik pustil na dvorišču še razbitno starega avtomobila. Morda bo kdo rekel, da so to vse naloge hišnega sveta, ki je zato tu, da jih reši. Vendar kaže pripomniti, da smo poizkusili doseči, da se te zadeve uredijo, a smo dobili dokaj nenavaden odgovor: »Zakaj se razburjate, saj je stavba državna in lahko delamo v njej, kar hočemo! Pa tudi sicer so pokazali ljudje iz tega podjetja zelo čuden odnos do hišnega sveta in njegovih zahtevkov, da se zadeve uredijo. Hišni svet se zato upravičeno vprašuje, kaj naj naredi, posebej se zato, ker je postojne v središču Celja in vsakakor tako stanje kazi tudi zunanji videz mesta.

Predsednik hišnega sveta J. B.

ZADRUGA BO POVEČALA SVOJO EKONOMIJO

Pretekli ponedeljek je zadrugi svet kmeljske zadruge v Ljubecni razpravljala o združitvi zadruge v močnejšo gospodarsko enoto in o vprašanju najemanja novih obdelovalnih površin, tako da bi zadruga razširila svojo ekonomijo. Istočasno so tudi sklenili, da bodo vzel v najem za dobo 15. let posestivo Dobrotinskih, kjer bodo uredili hlev za 30 krav molznic. Tod bodo s pomočjo prebivalcev in zadruge, uredili ustrezno dovozno cesto.

Kadar gre za izbiro kvalitete pralnih sredstev, takrat je detergent OSKAR gotovo v središču pozornosti!

OSKAR je odlično pralno sredstvo vredno pozornosti, saj pere hitro učinkovito in poceni!

Dodatno opozorilo: Sportne sličice, ki jih najdete še v nekaterih zavitkih OSKARJA pošljite na naslov tovarne Zlatorog Maribor

Zaradi razširitve proizvodnega programa razpisuje komisija za delovna razmerja pri podjetju »AUREA« Celje, prosta-delovna mesta za naslednje sodelavce:

1. DVA ORODJARJA ALI STROJNA KLJUČAVNICARJA večša orodjarskih del, vojašine prosta.
2. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO z srednješolsko izobrazbo ali nepopolno šolsko izobrazbo s triletno prakso.

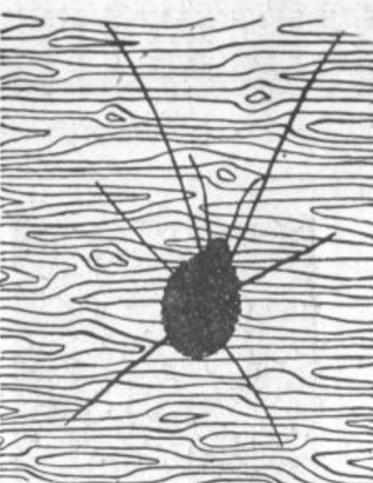
Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Prošnje se sprejemajo do 31. 12. 1960

R A Z P I S

Svet za šolstvo OLO Celje razpisuje v zvezi z 8. členom pravilnika o izvedbi razpisa uslužbenskih mest za učno in vzgojno osebje na šolah in drugih vzgojnih ustanovah (Uradni list FLRJ, št. 13-211/58) za Tehniško šolo Celje naslednja prosta uslužbenska mesta:

- 2 PROFESORJA ZA STROJNO STROKO - inženir, strojnik s prakso
- 2 PROFESORJA ZA GRADBENO STROKO - inženir gradbene stroke

Kandidati naj vložijo prijave šolskemu odboru Tehniške šole v Celju, Leskovškova 3 do 31. decembra 1960

PENTOLAT 3A

splošno sredstvo za konserviranje lesa
Uporablja se za uničevanje:
lesne gobe v vlažnih stanovanjih,
črvec v pohištvu,
glivic,
plesni,
plevela.

Dobi se v trgovini »JADRAN« v Celju.
PROIZVAJA TOVARNA ORGANSKIH BARVIL — CELJE

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata, strica
REBOV ANTONA se zahvaljujemo vsem, ki so mu ob težki bolezni lajšali bolečine, posebno dr. Preglievi, dr. Mihaeu, vsem ostalim zdravnikom ter vsem darovalcem vencev in drugim, ki so ga spremlili na njegovi poslednji poti.
Otroci: Ivan, Tone, Minka, Tinka, Anica, Milan in Rajko.

ZAHVALA

Ob izgubi našega nepozabnega moža, sina in brata
ROJC IVANA iskrena hvala vsem, ki so mu darovali cvetje, nam izrekli sožalje in ga spremlili do preranega groba.
Zalujoca žena, mama, brat in sestri z družinami.

OBVESTILA

OBVESTILO
Hotel »Evropa« Celje odda v zakup provostne ostanke hrane (pomije). Interesenti se naj zglasijo v nedeljo 18. 12. 1960 med 9. in 12. uro v pisarni.

OBVESTILO
Hotel »Evropa« Celje obvešča, da sprejema za 1961 leto interese za subabonma za inozemske revije. Interesenti naj se zglasijo v nedeljo 18. 12. 1960 med 9. in 12. uro v pisarni.
Na razpolago bodo francoske, angleške, nemške, italijanske, švicarske in avstrijske revije.

RAZPIS!

RAZPIS
Kovinsko podjetje KLIMA Celje, sprejme v delovno razmerje večje število kvalificiranih in polkvalificiranih ključavničarjev ter visokokvalificiranega orodjarja ali kvalificiranega z večletno prakso.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Prošnje je vložiti v tajništvo podjetja. V pošev pridejo predvsem delavci, ki so vojašine prosti.

DOPIRNA SOLA V LJUBLJANI razpisuje vpis

V DOPIRNO ADMINISTRATIVNO SOLO Pouk se bo pričel v mesecu januarju 1961. Prijave pošljite najkasneje do 25. decembra 1961, na naslov: DOPIRNA SOLA LJUBLJANA, Likozarjeva ul. 3
Program, prijave in navodila za vpis in solanje v dopisni šoli dobite pri Okrajnih in občinskih odborih, ZB ali v Dopisni šoli, Ljubljana, Likozarjeva ul. 3 proti plačilu 50 din.
Za posebne informacije priložite znakmo

RAZNO

PREKLICUJEM žaljive besede, ki sem jih izrekel Tanjske Danici, Košič Lenka, Celje.

KINO

KINO UNION
20.—25. 12. 1960 »GIGI«, ameriški barvni Csc

KINO METROPOL
19.—21. 12. 1960 »TI SI MOJA PESEM«, nemški barvni VV
22.—25. 12. 1960 »SAMOTNI MASCEVALEC«, ameriški barvni

PD »SVOBODA« CELJE MLADINSKI KINO
17. in 18. 12. 1960 »MEHIKA V PESMI«, mehiški film
Predstave vsako soboto ob 15 in 17 ter vsako nedeljo ob 10, 15 in 17.

GIMNAZIJA CELJE — SOLSKI KINO
17. in 18. 12. 1960 »NA SMRT OBSOJENI JE POBEGNIL«, francoski film
Predstave vsako soboto ob 16, uri in vsako nedeljo ob 10. in 16. uri. Vstopnina enotna — 20 din.

KINO »SVOBODA« SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
17. in 18. 12. 1960 »BLAGO Z OBAL DURANCE«, francoski film Csc
21. in 22. 12. 1960 »K NEZNANEMU«, libanonski film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Petek, 16. dec. ob 20. uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Smarju pri Jelšah.
Sobota, 17. dec. ob 9.30 uri — Gray: Lepota in zver. Zaključena predstava za Solo iz Zaleca.
ob 19. uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Smartnem v Rožni dolini.
Nedelja, 18. dec. ob 10. uri — Gray: Lepota in zver. II. nedeljski dopoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
ob 16.30 uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Petrovčah.
Torek, 20. dec. ob 20. uri — Brecht: Zivljenje Galilea. Gostovanje v Velenju.
Sreda, 21. dec. ob 12. uri — Gray: Lepota in zver. Zaključena predstava za osnovno šolo Laško.
ob 15.30 uri — Gray: Lepota in zver. I. šolski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
Četrtek, 22. dec. ob 12. uri — Gray: Lepota in zver. Zaključena predstava za Solo Rimske Toplice.
ob 19. uri — Gray: Lepota in zver. Šolski večerni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
Petek, 23. dec. ob 20. uri — Mihalkov-Hieng: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Storah.

PRODAM

MLINSKOvedno kolo novo iz borovine, premer 53 krat 50 cm prodam. Golez Anton, Brezova, Smartno v Rožni dolini.
VOTORNO kolo DKW 98 ccm v dobrem stanju, tri prestave, 50.000 dinarjev, prodam. Naslov v upravi lista.
KOZOLEC šfriokeški poceni prodam. Prodajni tudi 2000 kom. zarezne opeke. Vpraskati Zalec 88.
KLAVIRSKO harmoniko Hohner 120 basov, tri registre, prodam. Naslov v upravi lista.
KANARCKE, dobre pevce, samce in samice, prodam. Celje, Teharska 51.
RADIO ORION 5 cevni v dobrem stanju, ter dve dobro ohranjeni omari in otmam, prodam. Naslov v upravi lista.
VSELJIVO trisobno stanovanje za gotovino prodam. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

MLAD. miren fant išče sobo v Celju. Plačam dohro. Naslov v upravi lista.
STANOVANJE enosobno proti nagradi iščem. Naslov v upravi lista.
ISČEM prazno sobo v mestu. Naslov v upravi lista pod šifro »Plačam dobro.«
MIRNA upokojenka išče prazno sobo v centru mesta proti dobremu plačilu. Naslov v upravi lista.
INŽENIRKA išče najnuj stanovanje s f. januarjem. Kdor mi preskrbi sobo, po možnosti s posebnim vvhodom, dabi lepo nagrado. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Novo leto.«
SPREJMEM možko osebo na stanovanje in hrano. Mariborska 36 dvorišče.
STANOVANJE nudim zakoncem v Sempetru v Savinjski dolini pod pogojem, da prevzamejo varstvo nad šest let stari fantkom v dopoldanskem času. Naslov v upravi lista.

Trgovsko podjetje »PRI CINKARNI« CELJE, razpisuje za svojo poslovalnico »Delavska«, delovno mesto

P O S L O V O D J E.

Pogoj: visoka kvalifikacija ali večletna praksa v specerijski stroki. Nastop službe s 1. januarjem 1961 ali po dogovoru.
Osebnih dohodki po tarifnem pravilniku.
Prošnje je vložiti do 31. 12. 1960.

KOLESA

DOMAČA IN UVOŽENA
MOŠKA ŽENSKA IN OTROŠKA
Automotora

CELJSKI tednik

Uredništvo: Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 152 — telefon 25-75 in 28-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 607-70-1-854 — izhaja ob petkih — letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo.

NOVA KNJIGARNA! **NOVA PAPIRNICA!**

MLADINSKA KNJIGA

OTVORI
NOVO KNJIGARNO IN PAPIRNICO
V VELENJU
DNE 13. DECEMBRA 1960

Čitajte „Celjski tednik“

Presenečenje

Zivljenje je lepo. Morda ne bi bilo tako, če bi ga ne bogatila večkratna presenečenja. Presenečenje je kot tuš: lahko te pretrese do mozga, lahko sladko ozvalovi srčni utrip.

Presenečenje je nasprotnik hladne logike. Presenečenje preobrača sodbe. Poglejte sta-

ob njej in sočustvujteš. Toda ta hip pogled! Izza nagubane starosti se smejlja živa mladost! Prepozno, zamudil si!

Bilo je presenečenje, lepo in sladko. Cez zemljo se dandanašnji plazijo starihavni temni oblaki, ki ne obetajo najboljših. Senge uničujočih krempljev že tipajo po Afriki. Popotnik, ki jih opazuješ, ne obupaj! Zaupaj, da se izza njih vendar prikaže bel golobček s palmovo vejico. Nismo ga še zamudili: prijetno srečanje z njim bo morda za vse najlepše presenečenje.

Zemlja je nagubana starka, toda ne sodi je tako. Vedno bolj se mladi in otrasa s sebe starostno skorjo, ki so jo starci imeli za večno. Trdili so, da bo ostala večno enaka, le trdnjša in debelejša, pa niso sodili prav. Izza nje je brstela mladost novega sveta, ki je za starce danes boleče presenečenje, da se ga hočejo še z zadnjimi trudnimi gibi otresti.

Da, ti starci, ki jim ne gre preštevati let, bi se radi zatekli v okrilje starčevsko nagubanega oblaka, ki steza svoje temne sence, da bi zakrili svetlo presenečenje: belega goloba s palmovo vejico, ki nezadržno leti, da sede na črsto vejo miru, ki je pognala iz starihavne zemlje.

Prijetno ti bo pri srcu, človek, ko se presenetljivo naglo umakne z neba oblak.

rikavo skorjo stare vrbe! V njej je vse trilo, plesnivo. V razpokah se skrivajo pajki in stonoge. Človeka pusta urba ne vznemirja. Morda se ti, popotnik, samo malo stoji po mladosti, ko se utrujen ustavljaš

NOV INSTRUMENT

V pariškem umetniškem svetu znani Andre Laverneau je nedavno zaslovel še kot izumitelj: izumil je namreč klavir, ki ima samo dvanajst tipk, vendar vsaka izmed njih proizvaja docela nevsakdanje tone, tako na primer: streljanje mitraljeza, meketanje kože, kokodakanje kokoši itd. Kar je pri vsem tem najbolj žalostno, je to, da je možak prepričan o velikosti bodočnosti svojega instrumenta.

GOVOREČA KNJIGA

Na Britanskem inštitutu za slepe so izdelali govorečo knjigo (avtor na sliki v sredini), za katero sodijo, da je za Brailejevo pisavo največje odkritje. Knjiga »govori« 40 minut in je svedea odlični pripomoček slepim.

CIRIL DEBELJAK

Iz himalajskega DNEVNİKA

20. 4.

Dopolodne smo dali med delom v podpis dnevnik našima dvehma šerpama, vendar imam samo Tensingovega, ker Ang Nima ne zna pisati. Se nikdar v življenju ni prijel za pero, odtehta pa to pomanjkljivost z živo, preprosto besedo in smehom, ki ga vsak razume. Ce lo dopoldne smo imeli delo s pripravo opreme, namenjene nosačem, in osebno toaleto. Po kosilu obisk v oficirskem klubu Rankhet, kjer sta nas končno našla tudi zamudnika Stane in Andrej, tako da je bilo naše moštvo končno popolno. Jutri zjutraj odidemo s kamionom do Gwaldama, kjer je ceste konec. Proti večeru sva povabila z Marjanom obe šerpi v najino sobo in organizirala jezikovno šolo hindu in angleščine. Vse kaže, da se bom vrnil domov popolni Anglež.

21. 4.

Napovedan odhod kamionov ob 8. zjutraj se je zavlekel do ene polpodne. Celotna oprema je bila namreč naložena v avtobusih, ki so poleg tega sprejeli še 10 sahibov in 15 nosačev — Doljčev. Začela se je vrato:omna vožnja po grebenih, soteskah in serpentinah, trikrat smo pripohajali do višine 2000 m in se nato zopet spustili v dolino. Pokrajina postaja z vsakim kilometrom bolj revna, divja, razorana od hudournikov; končno zaidemo v pragozd. Povsod težka s'ed monsunskih brzic. Pred vsakim mostom je napis, ki opozarja, da vozi vsak na lastno odgovornost. S polnim plinom je poganjali sofer čez majave pragove, kot bi imel pod kolesi beton. Pot smo končali srečno. Ob 6. smo dosegli vas Dangoli. Tu je prave ceste konec, začne serpentine, urezane v b'atu, brez vsakega zavarovanja in znakov, prava himalajska vrtavka. V prvem mraku smo dosegli Gwaldam, kjer smo se utaborili v gozdarski koči nad dolino Pindari. Ang Nima je takoj stopil v akcijo, skuhal večerjo, pomil posodo in nas nagljal spat.

22. 4.

Navsezgodaj bojni posvet. Stojimo pred dolino, ki je bel človek še ni prehodil, zato je nujno, da se odločimo za predhodnico, ki naj skuša doseči podnožje Trisula oziroma ledenik Bidalgwar. Tam mora proučiti možnosti vzpona preko južne stene in poslati kurirja s sporočilom nazaj do galvine. Vsi ostali med tem časom pripravijo opremo v posebne pakete ali krošnje, organizir-

rajo nosače in mule ter oskrbijo vse potrebno zanje. Predhodnico sestavlja Aleš Kunaver. Ante Mahkota in jaz, šerpa Tensing in 6 nosačev. Odhod iz Gwaldama ob 3. popoldne, sestop v dolino Pindari (900 m). Po konjski stezi do Saikho'e, kjer je razcep dveh dolin in ledeniških potokov, to je reke Pindari in reke Kail. V Saikholi smo doživeli vaški praznik, saj se je zbralo vse, kar leze in gre. Otipavali so vsakega posebej, g'edali opremo in se smejali vsevprek. Ob 7. zvečer smo za sotočjem obeh rek postavili naše prvo taborišče. V lepem vremenu smo zlezli v spa:ne vreče kar pod milim nebom, šele ob 11. nas je krepka nevihta prisilila k postavljanju šotorov. Imam velike težave s prebavo, jem tablete in upam na boljše.

23. 4.

Pomikamo se po desnem bregu nad reko Kail. Opoldne smo dosegli kraj Duro — 2240 m. Kratak počitek v suhi strugi nad Suiyo. Od Dure čez prelaz v pasji vročini na višino 2400 ter zopet navzdol v vasico Bang 1850 m. Ves čas po dobrih stazah in med redkimi si:ino revnimi naselji, kjer smo skoraj povsod doživeli sprejem enak Saikholi. Iz Banga zopet sestop v sotesko Gyan Gange 1750 m, kjer smo si ob robu pravilnega pragozda med ovijalkami postavili taborišče. Naši nosači so poiskali skalne votline za svojo spa:nico. Pošasten je bil pogled na črne razorane obraze v siju tabornih ognjev. Moja driska me penjenja, bojim se resne bolezni, morda celo tifusa. Skoraj mi postaja žal, da sem še v predhodnico, kljub Andrejevemu opozorilu.

PRAŠICEK V KOVČKU

Pred nekaj leti, ko sem se peljal na obisk k teti, sem na pragerskem kolodvoru to-le doživel:

Ko smo v majhni čakalnici čakali na vlak, smo nenadoma zaslišali nekakšno cviljenje. Bolj ko smo se ozirali, od kod naj bi ta glas prihajal, manj smo videli. V čakalnici ni bilo razen nas nikogar. Pač! V kotu je stal kovček in — v tem kovčku je cvilil prašicek. Takrat je bilo namreč prepovedano brez dovoljenja prodajati puške. Pa ga je nadebudni prodajalec stlačil v kovček, ga protihopil do postaje, kovček položil v kot, sam pa se prav brezbržno sprehajal mimo njega. Ko pa je pripeljal vlak, je lastnik kovček zgrabil in z njim odhitel proti vhodu. Tedaj pa ga je železničar opozoril: »Počakajte, tovariš, poglejte, iz kovčka vam teče Verjetno ste razbili steklenico! Toda možakar se ni zmenil za srazbito steklenico in jo hitro popihal na vlak.

Jeruš Milan, Teharje pri Celju

»STRŠLJEN«

Reaktivno letalo domače konstrukcije

Dedek Mrz za kupuje pri nas raznovrstna novoletna darila

V NAJVEČJI IZBIRI VAM NUDI

Zima je tu, zato pridite k nam po dober in topel kožuh

»SO PA FANTJE ZGODAJ VSTALI«

Proti naši navadi smo se v soboto 19. novembra zbrali točno ob uri pred g'edališčem. Tokrat — na poti na Tržaško — seveda ni bilo vseeno, kje boš v avtobusu sede: ali spredaj ali zadaj, pri oknu ali nad kolesi...

Malopred 8. uro smo se poslovili od Celja. Najprej megla, za njo pa dež, je bil naš zvesti spremljevalec prav do Trsta.

Na meji in nato na Opčinah smo doživeli prvi stik tržaških slovenskih rok: šolski upravitelj Milan Jerab, skladatelj Ubald Vrabc, ravnatelj tržaške Glasbene Matice prof. Gobjmir Demšar.

Vtem ko se je s kovčki, torbami in paketi preobložena in z italijanskimi modrimi dežnimi plašči uniformirana beograjska družba od hotela »Impero« poslavljal, smo se mi v njem udomili za naslednje štiri dni in noči.

Tržaški turistični prospekti navajajo ta hotel na prvem mestu, ne kot najboljšega, marveč kot turistom najbolj priročnega, saj je v neposredni bližini glavnega kolodvora. Sicer pa je hotel »za naše razmere« — III. kategorije — lep in udoben ter ne predrag.

»N'C, N'C MEN' TI NE DEJ, SAMA LE PRID' SE KEJ«

Koncert v Avditoriju se je začel točno ob 21. uri. Zakaj tako pozno? To je ura koncertov in podobnih prireditvev zlasti ob sobotah, ko je poslovno življenje najbolj živahno — trgovine zapirajo šele ob 20. uri.

Naše petje je poslušalo lepo število tržaških Slovencev, med njimi najuglednejši prosvetni in kulturni delavci, predstavnik tržaških Slovencev dr. Jože Dekleva ter konzul dr. Ziga Vodusek.

Aplavzi, ponavljanje posameznih pesmi, cvetje in na koncu še izmjavna darila in pozdravnih besed, pa še radijski intervju z dirigentom,

govore, da je bil nastop našega pevskega zbora na tržaškem koncertnem odru dostojen in vreden vabila, ki ga je na odru izrekel predsednik tržaške Glasbene Matice Dušan Hreščak: Pridite še k nam!

»... BO K MENI LJUBI MOJ, PRISEL JEMAT' SLOVO«

Svežemu in jasnemu nedejškemu jutru 20. novembra je s'edil topel sončni dan, ki bi sodil prej v začetek septembra kot pa v drugo polovico novembra.

»Primorski dnevnik« je označil naš sinočnji koncert kot »gostovanje odličnih pevcev«, katerih dirigent »zna iz vsake pesmi izoblikovati pravi bisere«, skratka — »tisti, ki večerj niso bili na koncertu, so zamudili prelep umetniški užitek.« Vzpodbude torej dovolj za popoldanski koncert v Gorici.

Dvorana goriškega Prosvetnega doma sme sprejeti največ 250 ljudi, kljub temu se je natrpa:lo v njo točno 320 navdse hvalježnih poslušalcev. »Se enol, se dve!, Se tisto: No:coj pa, oh, no:coj!«, so vzklkali iz dvorane, ko smo odpeli zadnjo slovensko narodno pesem. Kdo bi mogel odreči tako ginljivo odkritosrčni želji?

Izpričano navdušenje in prisrčnost pa še javno vabilo, ki ga je v imenu Zveze slovenskih prosvetnih društev posredoval njen tajnik Miladin Černe s tovariši, obvezuje zbor, da se prihodnje leto zopet oglasi, vendar še z večjim šopkom slovenskih narodnih. Spomin na Dohberdob, neenaka borba za uporabo slovenskega jezika in za obstoj, spoštovanje do ondotnega slovenskega ljudstva obvezujejo...

»SEM GA GNALA, SEM GA GNALA V ULICU NA TANAC«

Trst se ne more postaviti s številnimi turističnimi posebnostmi. Ena je grad Miramare, druga kaštel sv. Justa, tretja morda še akvarij; prvi bolj zaradi svoje edinstvene lege in izjemno urejenega parka, kakor pa zaradi v muzej, spremenjenih salonov, v katerih so posedali njegovi kronani lastniki, drugi pa zaradi popolnega razgleda na Trst in okolico, akvarij pa, ki po urejenosti ni kos recimo dubrovniškemu, privlačuje z bazenčkom mladih morskih psov in z dresiranim pingvinom. Vse to smo si utegnili ogledati kar spotoma že prva dva dni.

Zato smo se današnje dopoldne — ponedeljek, 21. novembra — predali tržaškim ulicam in trgov.

Zunanji izgled, promet in vrvež — pravijo, da ima Trst registriranih čez 40.000 avtomobilov — pričajo, da Trst, mesto z nad 300.000 prebivalci, živi in se razvija dalje. »Se danes,« pišejo Italijani, »cveti v Trstu pomorska trgovina, zavarovanje, rafinerija olja, močno tudi lesna trgovina:« toda pogled v tržaško pristanišče, živi in se razvija dalje, ne kaže, da bi Trst doživljal tiste zlate čase, ki jih je recimo za časa Marije Terezije ali sredi 19. stoletja in kasneje. Sodobno prizadevanje, ki naj bi rešilo gospodarsko vprašanje Trsta, je usmerjeno v industrijo in turizem, kakor kaže urejevanje »tržaške riviere« čez Barkovlje, Sistiano in dalje. V primerjavi z bolj favoriziranimi pristanišči, kot so n. pr. Benetke ali Genova, pa Trst života:ri. Po mnenju naših ljudi v Trstu je pomembna postavka v njegovem gospodarskem življenju italijansko-jugoslovanski mali obmejni promet.

Popoldne smo snemali za slovensko oddajo tržaškega radia. Za 40 minut slovenskih narodnih pesmi so nam dali čistih 60.000 lir in — kup superlativov. Tudi sami smo bili s petjem zadovoljni.

»PISCALKO BOM ZMOCIL, DA PELA MI BO, BOM ZBUDIL MOJO LJUB'CO, ODPRLA MI BO« (Barkovljanska)

Radovedni smo segli v torek, 22. novembra po »Primorskem dnevniku«, kaj piše o našem nedeljskem koncertu. »Komorni zbor iz Celja je ogrel goriško občinstvo,« Gostje so že takoj v začetku dobili stik s poslušalci in navdušenje je doseglo vrhunec proti koncu koncerta, sta bila naslovna stavka laskavega poročila.

Pod ljubeznivim vodstvom Darka Svaba iz Glasbene Matice in Silvanne Malalanove iz Gospodarsko-kulturne zveze smo si ogledali tržaške slovenske institucije: kulturni dom v gradnji, dijaški dom in Založništvo tržaškega tiska.

Kulturni dom, ki ga gradi slovensko gradbeno podjetje Ban & Co. po načrtih ing. arh. Eda Miheva, je že pod streho; toda ker še vedno čakajo »na neke podpise« iz Rima, se utegne dograditev še malo zavleči. Dom ne bo služil samo gledališki umetnosti, temveč vsem prosvetnim zvrstem, pa tudi družabnemu življenju. Njegova gledališka dvorana bo lahko sprejela 550 g'edalcev oziroma poslušalcev. Imela bo vrtilni oder, elektro-inštalacija pa bo dopuščala 60 lučnih efektov (v naših gledališčih je možnih okoli 20). Tudi v pogledu akustike in vizuale bo najmodernejša tržaška dvorana.

Kamceni mašhi zbot na Tržaškem (IZ NJEGOVE POPOTNE TORBE)

nem posloplju in sicer v moderno preurejeni Ciril-metodovski šoli v Sentjacobskem okraju. V isti štirinadstropni hiši imajo svojo dvorano in sedež za razne slovenske družbene organizacije, kakor n. pr. prosvetno društvo »Ivan Cankar«, organizacija invalidov iz NOV, narodnostno mešano društvo jamarjev »Carlo Debeljak«, katerih dejavnost je tako dovršena, da jih vabijo k raziskovanju jam v Spanjo in Francijo. Slabva nudi tudi streho internim družabnim prireditvam tržaških Slovencev.

Zvečer smo peli na Kontoyetu, zopet v nabitno polni dvorani. Toda to še ni bil naš zadnji — četrti koncert v štirih dneh. Zadnji koncert slovenskih narodnih smo namreč (meli takoj za tem na Proseku v društveni gostilni. Navdušena pesem, ki jo je podžigala tudi pristna domača maljaviza, se je razlegala do go:čez policijsko uro. Nikomur se ni mudilo spat, nihče ni štedil glasu, saj so bili koncerti za nami, pred nami pa le še izlet v Benetke.

G. G.

